

*Uczelnia Państwowa
im. Jana Grodka w Sanoku*

**INSTYTUT MEDYCZNY
ZAKŁAD PIELEGNIASTWA**

KIERUNEK: PIELEGNIASTWO

**SYLABUSY
studia pierwszego stopnia
(pomostowe)**

Ścieżka A, B, C

obowiązujące w roku akademickim 2022/2023

SYLABUSY

I ROK STUDIÓW

dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2022/2023

Opracowane na podstawie:

Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 roku „w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcąca w zawodzie pielęgniarstwa i położnej” (Dz. U. z 2012 r., poz. 770)

Uchwały nr 26/III/2012 z dnia 13 grudnia 2012r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych (KRASZPiP)

Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku „w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarstwa, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego” (Dz. U. z 2019 r., poz. 1573)

**PRZEDMIOTY REALIZOWANE NA STUDIACH POMOSTOWYCH
z uwzględnieniem ścieżek kształcenia A, B, C**

1. Anatomia (B)
2. Elementy anatomii z fizjologią (A)
3. Genetyka (B, C)
4. Biochemia i biofizyka (A, B, C)
5. Psychologia (A, B, C)
6. Socjologia (B)
7. Farmakologia (A, B, C)
8. Pedagogika (A, B, C)
9. Zdrowie publiczne (A, B, C)
10. Organizacja pracy pielęgniarskiej (A, B, C)
11. Etyka zawodu pielęgniarki (A, B, C)
12. Podstawy pielęgniarstwa (A, B, C)
13. Zakażenia szpitalne (A, B, C)
14. System informacji w ochronie zdrowia (A, B, C)
15. Język migowy * (A, B, C)
16. Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej * (A, B, C)
17. Fizjologia (B, C)
18. Patologia (B, C)
19. Mikrobiologia i parazytologia (A, C)
20. Radiologia (A, B, C)
21. Prawo medyczne (A, B, C)
22. Dietetyka (A)
23. Podstawy ratownictwa medycznego (A, B, C)

24. Badanie fizykalne (A, B, C)
25. Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne (A, B, C)
26. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne (A, B, C)
27. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (A, B, C)
28. Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne (A, B, C)
29. Podstawy rehabilitacji (A, B, C)
30. Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne (B, C)
31. Badania naukowe w pielęgniarstwie (A, B, C)
32. Podstawowa opieka zdrowotna (A, B, C)
33. Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (A, B, C)
34. Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne (A, B, C)
35. Opieka paliatywna (A, B, C)
36. Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne (A, B, C)
37. Promocja zdrowia (A, B, C)

* - przedmiot do wyboru

ANATOMIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Anatomia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.27.1.W	
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. n. med. Andrzej Kotela mgr Mateusz Niemiec		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii człowieka		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka B - 50 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie wiadomości na temat prawidłowej budowy ciała człowieka w ujęciu topograficznym, posługiwanie się medycznym mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystanie wiedzy w odniesieniu do innych przedmiotów medycznych.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykłady: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna.		
		Rodzaj narzędzi dydaktycznych/środki dydaktyczne: stół anatomiczny -interaktywne narzędzie edukacyjne z funkcją wizualizacji narządów i układów w systemie 3D, wirtualna platforma do nauki anatomii, sprzęt multimedialny, anatomiczne programy komputerowe 3G, laptop, telewizor, tablica papierowa, mazaki, ryciny, fantomy: noworodka, dziecka, osoby dorosłej, plansze i modele anatomiczne, atlasy, książki, schematy.		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze Zasady weryfikacji efektów uczenia się są omawiane na pierwszych zajęciach z przedmiotu. Warunkiem zaliczenia wykładów jest aktywne uczestnictwo w wykładach. Zaliczenie przeprowadzane jest metodą testu jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka B (50 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizm, jako całość. Anatomia topograficzna. 2. Główne płaszczyzny i osie ciała. 3. Stosunki przestrzenne w anatomii. 4. Kości i ich połączenia. Szczegółowa budowa kośćca. 5. Podział budowa ogólna i szczegółowa mięśni. 6. Budowa układ trawiennego oraz dużych gruczołów trawiennych. 7. Budowa układu oddechowego. 8. Budowa układu moczowego żeńskiego i męskiego. 9. Budowa układu płciowego męskiego i żeńskiego. 10. Serce i naczynia krwionośne. 11. Szczegółowa budowa układu nerwowego ośrodkowego: kresomózgowia, międzymózgowia, śródmózgowia, tyłomózgowia wtórnego, rdzenia kręgowego. Opony. 12. Układ nerwowy obwodowy: nerwy czaszkowe, nerwy rdzeniowe, sploty rdzeniowe. 13. Układ nerwowy autonomiczny: część współczulna i przywspółczulna, sploty układu nerwowego. 14. Powłoka wspólna, oraz receptory. 15. Narządy zmysłów.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>Wiedza</p> <p>Umiejętności</p> <p>Kompetencje społeczne</p>	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna). <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego. <p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beverly M.: Wielki atlas anatomii człowieka, Buchmann, 2009. 2. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, t. I-V, PZWL, Warszawa 2010. 3. Maciejewski R., Torres K.(red.): Anatomia czynnościowa – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki. Wyd. Czelej, Lublin 2008. 4. Michajlik A., Ramotowski W.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2006. 5. Parker S.: Atlas anatomii człowieka, Wyd. Bellona, 2009. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Putz R., Pabst R.: Atlas anatomii człowieka Sobotty – cz. I, II. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2006. 2. Urbanowicz Z.: Podręczny słownik mianownictwa anatomicznego. Wyd. Czelej, Lublin 2004. 3. Woźniak W. Aleksandrowicz R. (red.): Anatomia człowieka. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2002.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ANATOMIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna)	wykłady	test jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	wykłady	test jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	samoocena

ELEMENTY ANATOMII Z FIZJOLOGIĄ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Elementy anatomii z fizjologią		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.01.1.W		
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. n. med. Andrzej Kotela mgr Mateusz Niemiec		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii człowieka		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 20 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie wiadomości na temat prawidłowej budowy ciała człowieka w ujęciu topograficznym, posługiwanie się medycznym mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystanie wiedzy w odniesieniu do innych przedmiotów medycznych.		
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna</p> <p>Rodzaj narzędzi dydaktycznych/środki dydaktyczne: stół anatomiczny -interaktywne narzędzie edukacyjne z funkcją wizualizacji narządów i układów w systemie 3D, wirtualna platforma do nauki anatomii, sprzęt multimedialny, anatomiczne programy komputerowe 3G, laptop, telewizor, tablica papierowa, mazaki, ryciny, fantomy: noworodka, dziecka, osoby dorosłej, plansze i modele anatomiczne, atlasy, książki, schematy.</p>		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (ZO) - wykłady w I semestrze Zasady weryfikacji efektów uczenia się są omawiane na pierwszych zajęciach z przedmiotu. Warunkiem zaliczenia wykładów jest aktywne uczestnictwo w wykładach. Zaliczenie przeprowadzane jest metodą testu jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A (20 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizm, jako całość. Anatomia topograficzna. Główne płaszczyzny i osie ciała. Stosunki przestrzenne w anatomii. 2. Układ narządu ruchu – budowa i czynność. 3. Układ pokarmowy – anatomia i czynność. 4. Układ oddechowy - Próby czynnościowe układu oddechowego. Osluchiwanie klatki piersiowej. 5. Układ moczowo - płciowy. Czynność nerek. 6. Serce. Krążenie małe i duże. Próby czynnościowe układu krążenia. Regulacja krążenia krwi. 7. Układ chłonny. 8. Układ wewnątrzwydzielniczy. 9. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 10. Obwodowy i centralny układ nerwowy. 11. Guczoły wewnętrznego wydzielania i przemiana materii.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna), • fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu.
Umiejętności		<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego, • łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych. 	
Kompetencje społeczne		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beverly M.: Wielki atlas anatomii człowieka, Buchmann, 2009. 2. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, t. I-V, PZWL, Warszawa 2010. 3. Maciejewski R., Torres K.(red.): Anatomia czynnościowa – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki. Wyd. Czelej, Lublin 2008. 4. Michajlik A., Ramotowski W.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2006. 5. Parker S.: Atlas anatomii człowieka, Wyd. Bellona, 2009. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Putz R., Pabst R.: Atlas anatomii człowieka Sobotty – cz. I, II. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2006. 2. Urbanowicz Z.: Podręczny słownik mianownictwa anatomicznego. Wyd. Czelej, Lublin 2004. 3. Woźniak W. Aleksandrowicz R. (red.): Anatomia człowieka. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2002.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ELEMENTY ANATOMII Z FIZJOLOGIĄ
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna)	wykłady	test jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu	wykłady	test jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	wykłady	test jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień
A.U2.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych	wykłady	test jednokrotnego wyboru/ luk lub uzupełnień
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	obserwacja samoocena

GENETYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Genetyka		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.29.1.W	PLP.29.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. dr hab. n. med. Elżbieta Pac - Kożuchowska		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z biologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka B, C - 10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie wiadomości z zakresu podstaw genetyki, embriologii oraz zrozumienie patogenezy najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych. Analizowanie problemów zdrowotnych, społecznych i etycznych wynikających z zastosowania metod inżynierii genetycznej w medycynie. Poznanie zasad dziedziczenia cech człowieka np. cech sprzężonych z płcią i mechanizmów rozwoju anomalii (aberracje chromosomowe, mutacje genowe).		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze. Forma i zasady przeprowadzania zaliczenia są omawiane na pierwszych zajęciach. Zaliczenie końcowe odbywa się w formie testu jednokrotnego wyboru.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka B, C (10 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe wiadomości z genetyki, embriologii, cytofizjologii i immunologii. 2. Podstawy genetyki klasycznej – prawa Mendla. 3. Kariotyp człowieka. 4. Zasady dziedziczenia cech człowieka (m.in. grup krwi, cech sprzężonych z płcią) i mechanizmy rozwoju anomalii (aberracje chromosomowe, mutacje genowe). 5. Środowisko, a zmienność organizmu. 6. Podstawy diagnostyki genetycznej. 7. Zasady poradnictwa genetycznego. 8. Zagadnienia transplantologii.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh, • problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie, • budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy, • zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej.
Umiejętności		Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób. 	
Kompetencje społeczne		Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Keith L. Moore, T.V. Persaud, Mark G. Torchia; Red. I wyd. pol. Zabel M., Bartel H.: Embriologia i wady wrodzone: od zapłodnienia do urodzenia. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013. 2. Sadakierska-Chudy A.: Genetyka ogólna : instrukcje do ćwiczeń dla studentów biologii .Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2004 3. Passarge E.: Genetyka. Ilustrowany przewodnik, PZWL, Warszawa 2004. 4. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L.: Genetyka. Krótkie wykłady, PWN, Warszawa 2010. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bal J. (red.): Biologia Molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej, PWN, Warszawa 2008. 2. Ciechaniewicz A., Kokot F. (red.): Genetyka molekularna w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2008. 3. Clark A.G., Hartl D.L.: Podstawy genetyki populacyjnej, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010. 4. Epstein R. J.: Biologia molekularna człowieka. Czelej, Lublin 2006. 5. Kapelańska - Pręgowska J.:Prawne i bioetyczne aspekty testów genetycznych. Wolters Kluwer, Warszawa 2011.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu GENETYKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
--------------------------	---	-------------	--------------------

W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:

A.W9.	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	wykłady	test
A.W10.	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie	wykłady	test
A.W11.	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy	wykłady	test
A.W12.	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej	wykłady	test
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U4.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób	wykłady	teset
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	samoocena

BIOCHEMIA I BIOFIZYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Biochemia i biofizyka		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.14.2.W	PLP.47.2.W	PLP.47.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Katarzyna Naparło		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu biologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 10 godz. Ścieżka B, C - 20 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Poznanie podstawowych procesów biochemicznych i biofizycznych organizmu. Zrozumienie naturalnych zjawisk fizjologicznych, patologicznych i naprawczych zachodzących na poziomie komórki, tkanki, narządu, układu. Na podstawie zdobytych wiadomości student, będzie mógł prognozować kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem technik audiowizualnych		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie na ocenę (ZO) - wykłady w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium przeprowadzanego na zakończenie zajęć zgodnym z podaną tematyką.</p>		

16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>		<p>Ścieżka A (10 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ czynników fizycznych i chemicznych na żywy organizm. 2. Biofizyka tkanek i narządów. Właściwości biomechaniczne tkanek – ich rola w biomechanice. 3. Fale dźwiękowe i elektromagnetyczne - fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji. 4. Skład chemiczny organizmu człowieka – właściwości i funkcje białek, węglowodanów, lipidów, składników mineralnych, witamin, wody. 5. Regulacja funkcjonowania komórki: wewnątrzkomórkowa (enzymy) i zewnątrzkomórkowa (hormony). 6. Budowa i właściwości błony komórkowej, mechanizmy transportu przez błony. 7. Przemiany metaboliczne – katabolizm białek (przemiany aminokwasów), cukrów (glikoliza) i tłuszczów (β – oksydacja kwasów tłuszczowych). 8. Wytwarzanie i magazynowanie energii w komórce, funkcje cyklu Krebsa i łańcucha oddechowego). 9. Biosynteza elementów budulcowych (cukrów, białek, tłuszczów, kwasów nukleinowych). <p>Ścieżka B, C (20 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ czynników fizycznych i chemicznych na żywy organizm. 2. Biofizyka tkanek i narządów. Właściwości biomechaniczne tkanek – ich rola w biomechanice. 3. Podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych. 4. Prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy. 5. Czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi. 6. Fale dźwiękowe i elektromagnetyczne - fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji. 7. Skład chemiczny organizmu człowieka – właściwości i funkcje białek, węglowodanów, lipidów, składników mineralnych, witamin, wody. 8. Regulacja funkcjonowania komórki: wewnątrzkomórkowa (enzymy) i zewnątrzkomórkowa (hormony). 9. Budowa i właściwości błony komórkowej, mechanizmy transportu przez błony. 10. Przemiany metaboliczne – katabolizm białek (przemiany aminokwasów), cukrów (glikoliza) i tłuszczów (β – oksydacja kwasów tłuszczowych). 11. Wytwarzanie i magazynowanie energii w komórce, funkcje cyklu Krebsa i łańcucha oddechowego). 12. Biosynteza elementów budulcowych (cukrów, białek, tłuszczów, kwasów nukleinowych). 13. Fizyczne podstawy procesów fizjologicznych: krążenia, przewodnictwa nerwowego, wymiany gazowej, ruchu. 14. Termoregulacja w organizmie człowieka.
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia się*</p>	<p>Wiedza</p>	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne), • witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, • mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie, • wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące,

		Umiejętności	Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki.
		Kompetencje społeczne	Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bańkowski E: Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich i magisterskich. MedPharm 2013. Czarnecka B., Gawda H., Gonet B.: Biofizyka, PZWL, Warszawa 2014. Daryl K. Granner , Franciszek Kokot , Robert K. Murray , Victor W. Rodwell: Biochemia Harpera Ilustrowana. PZWL, Warszawa 2012. Jaroszyk F: Biofizyka. PZWL, Warszawa 2013. Kłuszejko-Stefanowicz L: Ćwiczenia z biochemii, PWN, Warszawa, 2012. Pasternak K.: Biochemia. Dla studentów medycznych studiów licencjackich. PZWL, Warszawa 2013. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bartosz G., Józwiak Z.: Biofizyka wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami. PWN, Warszawa, 2012. John L. Tymoczko , Lubert Stryer: Biochemia krótki kurs. PWN, Warszawa 2012. 	

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu BIOCHEMIA I BIOFIZYKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W13.	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)	wykłady	kolokwium pisemne
A.W14.	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych	wykłady	kolokwium pisemne
A.W15.	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie	wykłady	kolokwium pisemne
A.W16.	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące	wykłady	kolokwium pisemne
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U5.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki	wykłady	zaliczenie praktyczne test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	obserwacja samoocena

SOCJOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Socjologia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.33.1.W	
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk społecznych i humanistycznych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Grzegorz Kozak		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Brak		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka B - 20 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie do właściwej identyfikacji społeczno - kulturowych uwarunkowań życia człowieka oraz wykazanie postawy wrażliwości na sytuację społeczną człowieka w jej uwarunkowaniach związanych ze zdrowiem i chorobą.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem środków audiowizualnych.		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze. Zaliczenie przeprowadzane jest na podstawie testu jednokrotnego i wielokrotnego wyboru.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka B (20 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie, przedmiot badań oraz status socjologii jako nauki. Socjologia ogólna, a socjologie szczegółowe oraz charakterystyka wybranych subdyscyplin socjologicznych. Podstawowe uwarunkowania życia społecznego (przyrodnicze, ekonomiczne i kulturowe). Osobowość i postawy. Pojęcie i komponenty więzi społecznej (stosunki i zależności społeczne, kontrola społeczna, instytucje społeczne, organizacje społeczne). Zbiorowości społeczne (pojęcie kategorii i zbiorowości społecznej, pojęcie i struktura grupy społecznej, podział i klasyfikacja grup społecznych, społeczność lokalna, naród). Założenia i dyrektywy metodologiczne badań socjologicznych oraz metody i techniki badań socjologicznych.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu. wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych. zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu. pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej; zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć.
Umiejętności		Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży. 	
Kompetencje społeczne		Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wyd. Znak, Kraków 2002. Stępień J.: Wstęp do socjologii, psychologii i organizacji pracy.eMPI2, Poznań 2000. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> Goodman N., Wstęp do socjologii, Zysk i S-ka, Poznań 2001.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu SOCJOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu	wykłady	test pisemny
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych	wykłady	test pisemny
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	wykłady	test pisemny

B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej	wykłady	test pisemny
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć	wykłady	test pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży	wykłady	test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	wykłady	samoocena

FARMAKOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Farmakologia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.15.2.W	PLP.15.2.W	PLP.15.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. farm. Magdalena Babuška-Rocznik		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii i chemii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A, B, C -10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Wzbogacenie wiedzy z zakresu działania środków leczniczych na organizm, ważniejszych działań niepożądanych leków i ich interakcji oraz zasad wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.		
14.	Metody dydaktyczne	Zajęcia prowadzone jako: <ul style="list-style-type: none"> • wykłady informacyjne z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, • dyskusje dydaktyczne związane z wykładem, • analiza przypadków. 		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) w II semestrze na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnego uczestnictwa w wykładach, • zaliczenia końcowego w formie ustnej zgodnie z przyjętą skalą ocen. </p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		ŚCIEŻKA A, B, C (10 godz.). Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Leki przeciwbólowe. 2. Niesteroidowe leki przeciwzapalne i opioidy. Leki przeciwgorączkowe. 3. Układ sercowo-naczyniowy. Leki stosowane w niewydolności krążenia. Leki przeciwarytmiczne. 4. Leczenie nadciśnienia tętniczego. 5. Leczenie choroby niedokrwiennej serca i zawału mięśnia sercowego, leczenie hiperlipidemii. 6. Leki przeciwalergiczne, glikokortykosteroidy. Wstrząs – stosowanie leków. 7. Farmakoterapia chorób krwi i układu krwiotwórczego. 8. Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków. 9. Działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków. 10. Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania • wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków • ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków • zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich
Umiejętności		Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych • wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich • przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza 	
Kompetencje społeczne		Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rajtar-Cynke G. red. Farmakologia podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych. Wydanie II PZWL Warszawa 2013. 2. Schmid B, Strub P, Studer A. red. wydania polskiego Prandota J. farmakologia dla zawodów pielęgniarzkich. MedPharm 2013. 3. Juzwenko K. Orzechowska.: Farmakologia kliniczna : Znaczenie w praktyce medycznej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2006. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kostowski W, Herman Z. Farmakologia – podstawy farmakoterapii (tom I i II). Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010. 2. Podlewski J, Chwalibogowska – Podlewska A. Leki Współczesnej Terapii. Split Trading. Wydawnictwa Fundacji PB Buchner, Warszawa 2009.

w

**Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu FARMAKOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
--------------------------	--	-------------	--------------------

W zakresie **WIEDZY** absolwent zna i rozumie:

A.W.19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne w mechanizmy ich działania i powodowane przez nich przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaci i drogi ich podawania	wykłady	odpowiedź ustna
A.W.22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	wykłady	odpowiedź ustna
A.W.23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	wykłady	odpowiedź ustna
A.W.24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	wykłady	odpowiedź ustna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U.8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	wykłady	odpowiedź ustna
A.U.9.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	wykłady	odpowiedź ustna
A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	wykłady	odpowiedź ustna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	wykłady	samoocena

PEDAGOGIKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pedagogika		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.20.1.W	PLP.31.1.W	PLP.31.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauki społeczne i humanistyczne, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Katarzyna Serwatko		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z podstaw pedagogiki		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 15 godz. Ścieżka B, C - 20 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie studentów z koncepcjami pedagogicznymi, stosowanymi w wychowaniu, ukazanie genezy współczesnej szkoły i instytucji wychowawczych, zapoznanie z teoretycznymi podstawami pedagogiki: przedmiotem, celami, zadaniami, kształtowanie właściwych wychowawczo postaw, wobec dzieci i młodzieży, zapoznanie z mechanizmami socjalizacyjnymi, funkcjonującymi w społeczeństwie, rozwijanie zainteresowania pracą z dziećmi i młodzieżą.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z zastosowaniem środków wizualnych Dyskusja Praca w grupach		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze. Aktywność na zajęciach, test jednokrotnego wyboru.		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A (15 godz.), Ścieżka B, C (20 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia pedagogiki: wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się. 2. Cele i metody wychowania. 3. Dziedziny wychowania i charakterystyka wychowania zdrowotnego. 4. Pojęcie edukacji zdrowotnej. Edukacyjna rola pielęgniarki. 5. Formy, metody i środki dydaktyczne w edukacji dzieci, młodzieży i osób starszych. 6. Określenie pojęć: chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania. 7. Edukacja zdrowotna w promocji zdrowia. 8. Naturalne i instytucjonalne środowisko wychowawcze. Praca pielęgniarki z rodziną oraz w instytucjach wychowawczych. 9. Alkoholowy zespół płodowy – przyczyny, objawy, zapobieganie. 10. Problemy dzieci w rodzinach dotkniętych alkoholizmem. 11. Globalne i parcjalne zaburzenia w rozwoju dzieci – charakterystyka. 12. Przemoc i agresja dzieci i młodzieży. Zagadnienie cyberprzemocy. 13. Potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży z problemami zdrowotnymi, zaburzeniami oraz patologią.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania), • problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej, • metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych.
Umiejętności		<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich • opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców. 	
Kompetencje społeczne		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W.: Pedagogika, PZWL, Warszawa 2000. 2. Łobocki M.: Teoria wychowania w zarysie. Kraków 2008. 3. Śliwerski B. (red.): Pedagogika, T. I, II, Gdańsk 2006. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kwieciński Z., Śliwerski B.: Pedagogika, T. I i II. Warszawa 2004.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PEDAGOGIKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)	wykłady	Test jednokrotnego wyboru aktywność podczas zajęć
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej	wykłady	Test jednokrotnego wyboru aktywność podczas zajęć

B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych	wykłady	Test jednokrotnego wyboru aktywność podczas zajęć
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich	wykłady	Zaliczenia pisemne Praca w formie programu edukacyjnego
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców	wykłady	Zaliczenia pisemne Praca w formie programu edukacyjnego
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	wykłady	obserwacja samoocena

ZDROWIE PUBLICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zdrowie Publiczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.03.1.W	PLP.34.1.W PLP.34.2.W	PLP.60.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauki społeczne i humanistyczne, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów (Ścieżka A, C) • zaliczenia I, II semestru, I roku studiów (Ścieżka B), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr piel. Elżbieta Trebenda		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z biologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 10 godz.(I sem.) Ścieżka B – 60 godz.(I, II sem.), 45 godz.(II sem.) Ścieżka C – 60 godz.(I sem.)		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Poznanie koncepcji zdrowia publicznego, rozwijanie umiejętności różnicowania czynników warunkujących zdrowie, przedstawienie związku między współczesnymi zagrożeniami zdrowia, polityką zdrowotną oraz organizacją systemu ochrony zdrowia w Polsce i wybranych krajach UE, rozwijanie umiejętności oceny światowych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Dyskusja dydaktyczna		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) – wykłady w I semestrze (ścieżka A, C). Zaliczenie bez oceny (Z) - wykłady w I semestrze w II semestrze zaliczenie z oceną (ZO) (ścieżka B). Warunkiem zaliczenia wykładów jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w wykładach, • otrzymanie oceny pozytywnej z testu jednokrotnego wyboru. 		
16.				

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

Ścieżka A (10 godz.)

Tematy wykładów:

1. Koncepcja zdrowia w medycynie i w naukach społecznych:
2. Zdrowie publiczne - definicje, historia powstania, uwarunkowania, zakres i zadania.
3. Mierniki stanu zdrowia ludności.
4. Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i profilaktyka chorób.
5. Polityka zdrowotna a polityka społeczna.
6. Główne modele opieki zdrowotnej na świecie.
7. Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce i wybranych krajach UE.
8. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.
9. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne (ICD-10, ICD-9, ICF).

Ścieżka B (105 godz.)

Tematy wykładów:

1. Koncepcja zdrowia w medycynie i w naukach społecznych:
2. Zdrowie publiczne - definicje, historia powstania, uwarunkowania, zakres i zadania.
3. Mierniki stanu zdrowia ludności.
4. Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i profilaktyka chorób.
5. Polityka zdrowotna a polityka społeczna.
6. Główne modele opieki zdrowotnej na świecie.
7. Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce i wybranych krajach UE.
8. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.
9. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne (ICD-10, ICD-9, ICF).
10. Pojęcie zdrowia. Determinanty zdrowia.
11. Zachowania zdrowotne – pojęcie, podział, uwarunkowania, wpływ na zdrowie.
12. Kształtowanie prawidłowych zachowań zdrowotnych wśród różnych grup społecznych.
13. Metody i formy profilaktyki chorób.
14. Sytuacja demograficzna i epidemiologiczna w Polsce, Europie i na świecie.
15. Światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.
16. Podstawowe problemy zdrowotne i społeczne polskiej populacji.
17. Systemy opieki medycznej – funkcjonowanie i źródła finansowania.
18. Jakość opieki pielęgniarskiej.
19. Czynniki obciążające i sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy na stanowisku pielęgniarki.
20. Błędy żywieniowe dzieci, młodzieży i dorosłych w Polsce i ich zdrowotne następstwa.
21. Rola pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu otyłości wśród dzieci i młodzieży.
22. Wpływ aktywności fizycznej na zdrowie człowieka.
23. Bio-psycho-społeczne następstwa nadużywania alkoholu i uzależnienia od tytoniu.
24. Narkomania jako problem medyczny i społeczny.
25. Udział pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu uzależnieniom.
26. Uzależnienie dzieci i młodzieży od Internetu - psychiczne, fizyczne i społeczne skutki.
27. Zachowania ryzykowne a zakażenia HIV.
28. Samobójstwa jako problem medyczny i społeczny.
29. Zagrożenia środowiska naturalnego w Polsce.
30. Sytuacja epidemiologiczno - demograficzna Polski na tle demografii światowej.
31. Współczesne zagrożenia zdrowia rodziny.
32. Zadania pielęgniarki w promowaniu zdrowia rodziny.
33. Problemy zdrowotne polskiej populacji
34. Stres związany z wykonywaniem pracy na stanowisku pielęgniarki.
35. Wypalenie zawodowe - pojęcie, przyczyny, objawy, leczenie.
36. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania pracy.
37. Udział pielęgniarki w działaniach prozdrowotnych w środowisku pracy.
38. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku edukacji.
39. Udział pielęgniarki w działaniach prozdrowotnych w środowisku edukacji.

		<p>Ścieżka C (60 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja zdrowia w medycynie i w naukach społecznych: 2. Zdrowie publiczne - definicje, historia powstania, uwarunkowania, zakres i zadania. 3. Mierniki stanu zdrowia ludności. 4. Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i profilaktyka chorób. 5. Polityka zdrowotna a polityka społeczna. 6. Główne modele opieki zdrowotnej na świecie. 7. Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce i wybranych krajach UE. 8. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy. 9. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne (ICD-10, ICD-9, ICF). 10. Pojęcie zdrowia. Determinanty zdrowia. 11. Zachowania zdrowotne – pojęcie, podział, uwarunkowania, wpływ na zdrowie. 12. Kształtowanie prawidłowych zachowań zdrowotnych wśród różnych grup społecznych. 13. Metody i formy profilaktyki chorób. 14. Podstawowe problemy zdrowotne i społeczne polskiej populacji. 15. Systemy opieki medycznej – funkcjonowanie i źródła finansowania. 16. Czynniki obciążające i sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy na stanowisku pielęgniarki. 17. Błędy żywieniowe dzieci, młodzieży i dorosłych w Polsce i ich zdrowotne następstwa. 18. Rola pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu otyłości wśród dzieci i młodzieży. 19. Udział pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu uzależnieniom. 20. Uzależnienie dzieci i młodzieży od Internetu - psychiczne, fizyczne i społeczne skutki. 21. Zachowania ryzykowne a zakażenia HIV. 22. Stres związany z wykonywaniem pracy na stanowisku pielęgniarki. 23. Wypalenie zawodowe - pojęcie, przyczyny, objawy, leczenie. 24. Zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania pracy. 25. Udział pielęgniarki w działaniach prozdrowotnych w środowisku pracy.
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia się*</p>	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania z zakresu zdrowia publicznego, • kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego, • podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby, • istotę profilaktyki i prewencji chorób, • zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej, • swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy • międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF). <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceniać globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych, • analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania, • stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF). <p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
	<p>Wiedza</p>	
	<p>Umiejętności</p>	
	<p>Kompetencje społeczne</p>	

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czupryna A., Poździej S., Ryś A., Włodarczyk C.W (red.): Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Vesalius Tom 1 i 2, Kraków 2001. 2. Kulik T.B., Pacian A.: Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014. 3. Sygit M.: Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2017. 4. Leowski J.: Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. Wydawnictwa Fachowe CeDeWu, wydanie III, Warszawa 2009. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojtyniak B., Goryński P., Moskalewicz B.: Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, PZM, Warszawa 2012. 2. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, wydanie I, Warszawa 2009.
------------	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ZDROWIE PUBLICZNE w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego	wykłady	test pisemny
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego	wykłady	test pisemny
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby	wykłady	test pisemny
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób	wykłady	test pisemny
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	wykłady	test pisemny
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy	wykłady	test pisemny
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U13.	oceniać globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych	ćwiczenia	test pisemny/ aktywność
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania	ćwiczenia	test pisemny/ aktywność
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	ćwiczenia	test pisemny/ aktywność
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	ćwiczenia	obserwacja

ORGANIZACJA PRACY PIEŁĘGNIARSKIEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Organizacja pracy pielęgniarskiej		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.78.2.W	PLP.78.2.W	PLP.78.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. o zdr. Grażyna Rogala - Pawelczyk		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu prawa i zdrowia publicznego		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A, B, C – 5 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie ze specyfiką zarządzania w podsystemie pielęgniarstwa, planowania zasobów ludzkich, rekrutacji, adaptacji, organizacji stanowisk pracy, oceny pracowników i jakości opieki pielęgniarskiej, marketingu usług oraz przygotowanie do opracowania strategii marketingowej świadczeń pielęgniarskich, oceny jakości opieki pielęgniarskiej, zawierania kontraktów, planowania obsad pielęgniarskich i ergonomicznej analizy pielęgniarskich stanowisk pracy.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna.		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Wykłady (Z) – zaliczenie bez oceny.</p> <p>Warunki zaliczenia: aktywność na zajęciach</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka A, B, C (5 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projektowanie struktury organizacji. 2. Zarządzanie jakością w pielęgniarstwie. 3. Funkcje kierownicze na pielęgniarskich stanowiskach pracy. 4. Cykl działania zorganizowanego w kierowaniu zespołami pielęgniarskimi. 5. Przywództwo a styl zarządzania zespołami pielęgniarskimi. 6. Zapotrzebowanie na opiekę pielęgniarską a planowanie obsad. 7. Organizowanie pielęgniarskich stanowisk pracy.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki, • etapy planowania pracy własnej i podległego personelu.
		Umiejętności	Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej.
		Kompetencje społeczne	Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Piśmiennictwo podstawowe: <ol style="list-style-type: none"> 1. Griffin R.W.: Podstawy zarządzania organizacjami, Wyd. Naukowe PWN. Warszawa 2004. 2. Koźmiński A., Piotrowski W. (red.): Zarządzanie. Teoria i praktyka, Wyd. Naukowe PWN. Warszawa 2005. 3. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie. Wyd. PZWL. 2013. Piśmiennictwo uzupełniające: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej. Wyd. Czelej. Lublin 2004. 2. Armstrong M.: Zarządzanie zasobami ludzkimi. Oficyna Ekonomiczna. Kraków 2002. 3. Mikołajczyk Z.: Techniki organizatorskie w rozwiązywaniu problemów zarządzania. PWN. Warszawa 2002. 4. Walshe K., Smith J.: Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Oficyna Wolters Kluwer business. Warszawa 2011.

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu ORGANIZACJA PRACY PIELĘGNIARSKIEJ w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki	wykłady	aktywność
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu	wykłady	aktywność
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej	wykłady	aktywność

W zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH** absolwent jest gotów do:

C.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	wykłady	samoocena
---------------	--	---------	-----------

ETYKA ZAWODU PIEŁĘGNIARKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Etyka zawodu pielęgniarstwa		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.07.1.W	PLP.37.1.W	PLP.37.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. med. Grażyna Rogala-Pawelczyk		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Brak		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 15 godz. Ścieżka B - 10 godz. Ścieżka C - 10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie zasad etyki w nawiązaniu do współczesnej problematyki bioetycznej w odniesieniu do pielęgniarstwa i kształtowanie umiejętności rozwiązywania dylematów etycznych w pielęgniarstwie.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Dyskusja dydaktyczna		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (ZO) – wykłady w I semestrze. Zaliczenie pisemne na koniec semestru zawierające elementy samooceny.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A (15 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka jako teoria moralności, jej przedmiot i podstawowe pojęcia. 2. Przedmiot i zasady etyki. Etyka ogólna i zawodowa. 3. Koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarstwa. 4. Standardy zachowań etycznych. 5. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarek i położnych. 6. Analiza sytuacji moralnej i procesu podejmowania decyzji moralnej, wartości, normy i oceny moralne. 7. Rozwiązywanie dylematów moralnych w pracy pielęgniarki 8. Odpowiedzialność etyczna pielęgniarki. 9. Problematyka etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki. 10. Dylematy etyczne w antykoncepcji. Zapłodnienie in vitro. 11. Etyczne implikacje seksuologii. Genderyzm 12. Etyczne dylematy operacji plastycznych. 13. Uporczywa terapia a odżywianie i nawadnianie terminalnie chorego. 14. Problem informowania i mówienia prawdy ciężko choremu. 15. Choroba nowotworowa w ciąży jako dylemat etyczny zespołu terapeutycznego. <p>Ścieżka B, C (10 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka jako teoria moralności, jej przedmiot i podstawowe pojęcia. 2. Przedmiot i zasady etyki. 3. Etyka ogólna i zawodowa 4. Koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarstwa. 5. Standardy zachowań etycznych. 6. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarek i położnych. 7. Analiza sytuacji moralnej i procesu podejmowania decyzji moralnej, wartości, normy i oceny moralne. 8. Rozwiązywanie dylematów moralnych w pracy pielęgniarki. 9. Odpowiedzialność etyczna pielęgniarki. 10. Problematyka etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>Wiedza</p> <hr/> <p>Umiejętności</p> <hr/> <p>Kompetencje społeczne</p>	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot etyki ogólnej i zawodowej, • istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki, • problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki, • kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej. <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarstwa. <p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W J. (red.): Filozofia i teorie pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2007 2. Fry S.T. Johnstone M.J.: Etyka w praktyce pielęgniarstwa. Zasady podejmowania decyzji etycznych Wyd. MakMed, Warszawa-Lublin, 2009. 3. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej. 4. Konstańczak S.: Etyka pielęgniarstwa. Wyd. Difin, Warszawa, 2010. 5. Tatkiewicz H. Historia filozofii. Wyd. PWN, Warszawa, 2010. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mempham B., Bioetyka. Wprowadzenia dla studentów nauk medycznych. Warszawa 2008. 2. Wrońska I., Mariański J.: Etyka w pracy pielęgniarstwa : Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa studiów licencyjnych. Wyd. Czelej, Lublin 2002.
-----	---	---

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
ETYKA ZAWODU PIELEŃNIARKI_w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej	Wykłady	kolokwium
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki	Wykłady	kolokwium
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki	Wykłady	kolokwium
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej	Wykłady	kolokwium
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarstwa	Wykłady	kolokwium
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności	Wykłady	obserwacja

PODSTAWY PIEŁĘGNIARSTWA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy pielęgniarstwa		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.06.1.W	PLP.36.1.W PLP.36.1.ZP PLP.36.1.PZ	PLP.61.1.W PLP.61.1.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. o zdr. Katarzyna Matusiak mgr piel. Edyta Krowicka opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości i umiejętności z zakresu pielęgniarstwa		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 15 godz. Ścieżka B - 70 godz. Ścieżka C - 29 godz.		
		Zajęcia praktyczne: Ścieżka B - 20 godz.		
		Praktyki zawodowe: Ścieżka B - 80 godz. Ścieżka C - 100 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przypomnienie teoretycznych podstaw pielęgniarstwa w procesie, jego profesjonalizacji, zapoznanie z organizacją pracy w systemie <i>primary nursing</i> ; doskonalenie wybranych umiejętności praktycznych służących umacnianiu, potęgowaniu zdrowia, postępowania w chorobie oraz poprawie jakości życia człowieka i/lub rodziny i grup społecznych oraz kształtowanie wzoru osobowościowego pielęgniarki/pielęgniarsza.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych Pokaz Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w naturalnych warunkach oddziałów szpitalnych i w Centrum Symulacji Medycznych		

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Egzamin (E) - wykłady w I semestrze (Ścieżka A, B, C) Ocenę końcową z wykładów stanowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywne uczestnictwo w wykładach; • egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru lub testu luk i/lub uzupełnień oraz pytań opisowych. <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych Zaliczenie (Z) – zaliczenie w I semestrze.</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarzkich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
-----	--	--

16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Ścieżka A (15 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesne uwarunkowania rozwoju zawodu na tle transformacji opieki pielęgniarzkiej i procesu jego profesjonalizacji. 2. Istota opieki pielęgniarzkiej opartej o wybrane założenia teoretyczne pielęgniarstwa (F. Nightingale, V.Henderson, D. Orem, C. Roy, B. Neuman). 3. Wybrane wzory pielęgnowania (pielęgnowanie tradycyjne, zindywidualizowane oraz primary nursing). 4. Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarzkich. 5. Pielęgniarka jako świadczeniodawca profesjonalnego pielęgnowania, pacjent jako biorca świadczeń pielęgniarzki. 6. Warunki pracy pielęgniarki w wybranych podmiotach leczniczych. 7. Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia, rehabilitacji oraz przygotowania pacjenta/rodziny do samoopieki. 8. Pojęcie jakości w opiece pielęgniarzkiej. 9. Specyfika opieki pielęgniarzkiej nad człowiekiem zdrowym w poszczególnych okresach jego życia. 10. Opieka pielęgniarzka nad człowiekiem zagrożonym chorobą- czynniki ryzyka chorób. 11. Wybrane elementy interwencji pielęgniarzkich w zakresie zachowań antyzdrowotnych.. 12. Zakres i charakter opieki pielęgniarzkiej oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta w różnych schorzeniach.
-----	---	---

Ścieżka B (70 godz.)

Tematy wykładów:

1. Pielęgniarstwo i jego złożona istota.
2. Determinanty rozwoju pielęgniarstwa w ujęciu historycznym.
3. Współczesne uwarunkowania rozwoju zawodu na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i procesu jego profesjonalizacji.
4. Definiowanie podstawowych pojęć m.in.: pielęgniarstwo, pielęgnowanie, wspieranie, pomaganie, towarzyszenie, zdrowie, choroba, niepełnosprawność.
5. Istota opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne pielęgniarstwa
6. (F. Nightingale, V.Henderson, D. Orem, C. Roy, B. Neuman).
7. Wybrane wzory pielęgnowania (pielęgnowanie tradycyjne, zindywidualizowane oraz primary nursing).
8. Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa.
9. Proces pielęgnowania jako metoda pielęgnowania holistycznego.
10. Pielęgniarka jako świadczeniodawca profesjonalnego pielęgnowania, pacjent jako biorca świadczeń pielęgniarki.
11. Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia, rehabilitacji oraz przygotowania pacjenta/rodziny do samoopieki.
12. Pojęcie jakości w opiece pielęgniarstwa.
13. Specyfika opieki pielęgniarstwa nad człowiekiem zdrowym w poszczególnych okresach jego życia.
14. Opieka pielęgniarstwa nad człowiekiem zagrożonym chorobą- czynniki ryzyka chorób.
15. Wybrane elementy interwencji pielęgniarstwa w zakresie zachowań antyzdrowotnych..
16. Zakres i charakter opieki nad pacjentem w wybranych stanach pacjenta, zaburzonej komforcie bio-psycho-społecznej lub deficycie samoopieki (w stanie ostrym i przewlekłej choroby, o niepomyślnym rokowaniu, nieprzytomnym, długotrwałe unieruchomionym, cierpiącym ból, z zaburzeniami snu).
17. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami termoregulacji.
18. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta ze zmianami na skórze i błonach śluzowych.
19. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami pracy przewodu pokarmowego.
20. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu moczowego.
21. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z dysfunkcją układu sercowo – naczyniowego.
22. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta w wybranych diagnozach pielęgniarstwa wynikających z zaburzeń w funkcjonowaniu układu oddechowego.
23. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta w wybranych diagnozach pielęgniarstwa związanych z dysfunkcją w zakresie funkcjonowania ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego.
24. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta w wybranych diagnozach pielęgniarstwa - zaburzenia pracy narządów zmysłów.
25. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta w wybranych diagnozach pielęgniarstwa - w wybranych zaburzeniach sfery psychicznej i zaburzeniach psychospołecznych.

Ścieżka C (29 godz.)

Tematy wykładów:

1. Pielęgniarstwo i jego złożona istota.
2. Determinanty rozwoju pielęgniarstwa w ujęciu historycznym.
3. Współczesne uwarunkowania rozwoju zawodu na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i procesu jego profesjonalizacji.
4. Definiowanie podstawowych pojęć m.in.: pielęgniarstwo, pielęgnowanie, wspieranie, pomaganie, towarzyszenie, zdrowie, choroba, niepełnosprawność.
5. Istota opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne pielęgniarstwa
6. (F. Nightingale, V.Henderson, D. Orem, C. Roy, B. Neuman).
7. Wybrane wzory pielęgnowania (pielęgnowanie tradycyjne, zindywidualizowane oraz primary nursing).
8. Klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa.
9. Proces pielęgnowania jako metoda pielęgnowania holistycznego.
10. Pielęgniarka jako świadczeniodawca profesjonalnego pielęgnowania, pacjent jako biorca świadczeń pielęgniarki.
11. Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia, rehabilitacji oraz przygotowania pacjenta/rodziny do samoopieki.
12. Pojęcie jakości w opiece pielęgniarstwa.
13. Specyfika opieki pielęgniarstwa nad człowiekiem zdrowym w poszczególnych okresach jego życia.
14. Opieka pielęgniarstwa nad człowiekiem zagrożonym chorobą- czynniki ryzyka chorób.
15. Wybrane elementy interwencji pielęgniarstwa w zakresie zachowań antyzdrowotnych..
16. Zakres i charakter opieki nad pacjentem w wybranych stanach pacjenta, zaburzonym komforcie bio-psycho-społecznym lub deficycie samoopieki (w stanie ostrym i przewlekłym choroby, o niepomyślnym rokowaniu, nieprzytomnym, długotrwałe unieruchomionym, cierpiącym ból, z zaburzeniami snu).
17. Zakres i charakter opieki pielęgniarstwa oraz podejmowanych interwencji wobec pacjenta z zaburzeniami termoregulacji.

Ścieżka B (20 godz.)

Tematy zajęć praktycznych:

1. Udział pielęgniarki w realizacji funkcji zawodowych.
2. Formułowanie diagnozy pielęgniarstwa.
3. Proces pielęgnowania w odniesieniu do indywidualnego pacjenta.
4. Komunikowanie w relacji pielęgniarka – pacjent.
5. Przyjęcie pacjenta do szpitala i oddziału - stwarzanie warunków do właściwej adaptacji chorego.
6. Przygotowanie pacjentów do badań diagnostycznych, pobieranie materiałów do podstawowych badań.
7. Podawanie leków różnymi drogami.
8. Udział pielęgniarki w usprawnianiu pacjenta.
9. Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami funkcjonowania poszczególnych układów.
10. Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie samoopieki i samopielęgnowania.
11. Opieka nad chorym nieprzytomnym, cierpiącym ból, o niepomyślnym rokowaniu, przewlekle chorym, umierającym.

			<p>Ścieżka B (80 godz.), Ścieżka C (100 godz.) Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby nawiązywania kontaktu z chorym w zakresie działań pielęgnacyjnych i współpracy podczas ich wykonywania. 2. Działania profilaktyczno – pielęgnacyjne zapewniające wygodę, bezpieczeństwo, zmianę ułożenia i przemieszczanie się. 3. Działania pielęgnacyjne w zakresie higieny osobistej, estetyki i otoczenia pacjenta. 4. Bio – psycho – społeczna ocena stanu pacjenta. 5. Formułowanie diagnozy pielęgniarstwa i dokumentowanie procesu pielęgnowania. 6. Udział w działaniach wynikających z diagnozy pielęgniarstwa i lekarskiej. 7. Pielęgnowanie chorych w różnym stanie metodą procesu pielęgnowania. 8. Działania wynikające z opieki przed i pooperacyjnej.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa, • pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia, • proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa • klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa, • istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman) • zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu, • zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej, • zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa, • udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem, • gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa, • ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną, • monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia, • dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo - ćwiczenia. Tom I, II. Wyd. PZWL, Warszawa 2006. 2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.): Procedury pielęgniarские. Wyd. PZWL, Warszawa, 2009. 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów i absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo. Tom I, Tom II. Wyd. Czelej, Lublin 2008. 4. Zahradniczek K.: Pielęgniarstwo. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2004. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chrzęszczewska A.: Bandażowanie. Wyd. PZWL, Warszawa 2000. 2. Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś. E. (red.): Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnе. Wyd. PZWL, Warszawa 2007. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Diagnostyka i interwencje pielęgniarские. Wyd. PZWL, Warszawa 2008. 4. Zahradniczek K.: Wprowadzenie do pielęgniarstwa. Podręcznik dla szkół medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2000.
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu

PODSTAWY PIELĘGNIARSTWA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W1.	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarской i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarской	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarских	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W6.	istotę opieki pielęgniarской opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman)	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W8.	zadania pielęgniarки w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarской w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W10.	zakres opieki pielęgniarской i interwencji pielęgniarских w wybranych diagnozach pielęgniarских	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
C.W11.	udział pielęgniarки w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji	wykłady	test jednokrotnego wyboru lub test luk i uzupełnień
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			

C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawdzian praktyczny
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawdzian praktyczny
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawdzian praktyczny
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawdzian praktyczny
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS.1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja samoocena

ZAKAŻENIA SZPITALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zakażenia szpitalne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.39.2.W	PLP.39.2.W	PLP.39.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy: nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, obowiązkowy do <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów; • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr piel. Bożena Jastrzębska		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej, bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z epidemiologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A, B, C - 5 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie studentów z aktualnymi regulacjami prawnymi dotyczącymi zwalczania zakażeń szpitalnych.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (Z) - wykłady w II semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest obecność oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą dyskusyjną oraz warsztatową oraz sprawdzian pisemny w formie testu.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka A, B, C (5 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Akty prawne regulujące profilaktykę zakażeń szpitalnych w zakładach opieki zdrowotnej, rola i zadania zespołów ds. 2. Zakażeń szpitalnych oraz innych struktur epidemiologicznych działających na rzecz profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych. 3. Przyczyny i profilaktyka zakażeń szpitalnych w wybranych oddziałach szpitala (oddział położniczo-noworodkowy, OAiIT, stacja dializ, oddział chirurgiczny, blok operacyjny). 4. Higiena szpitalna – higiena rąk, dekontaminacja sprzętu medycznego, segregacja odpadów szpitalnych, zasady obiegu bielizny szpitalnej, monitorowanie higieny szpitalnej. 5. Ekspozycje zawodowe pracowników definicja, zasady postępowania poekspozycyjnego. 6. Izolacja chorych.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia, • sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, • mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego.
Umiejętności		Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym. • stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami. 	
Kompetencje społeczne		Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jabłoński L., Karwat I.: Podstawy epidemiologii ogólnej. Epidemiologia chorób zakaźnych. Wyd. Czelej, Lublin 2002. 2. Heczko P.B., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne : Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. Wyd. PZWL, Warszawa 2009. 3. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bulanda M., Heczko P.: Kontrola zakażeń szpitalnych. 2. Ciurus M.: Pielęgniarstwo operacyjne. Makmed, 2007. 3. Piegdoń G., Rzewuska I., Pękalski J., Dec Z.: Wybrane zagadnienia z tematyki zakażeń szpitalnych. 4. Prokopowicz D.: Zakażenia – obraz kliniczny, rozpoznanie, leczenie. Ekonomia i środowisko, Białystok 2004.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu ZAKAŻENIA SZPITALNE w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia	wykłady	aktywność na zajęciach test pisemny
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych	wykłady	aktywność na zajęciach test pisemny

C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego	wykłady	aktywność na zajęciach test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym	wykłady	test jednokrotnego wyboru
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami	wykłady	test jednokrotnego wyboru prezentacja ustna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	wykłady	samoocena

SYSTEM INFORMACJI W OCHRONIE ZDROWIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	System informacji w ochronie zdrowia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.79.2.W	PLP.79.2.W	PLP.79.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot			
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Podstawy obsługi komputera		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A, B, C - 5 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do stosowania technologii informacyjnej w pracy zawodowej pielęgniarki.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Forma i warunki zaliczenia wykładów		
		Zaliczenie (Z) bez oceny - w II semestrze na podstawie aktywności na zajęciach.		
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Ścieżka A, B, C (5 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Systemu Informacji Medycznej (SIM). 2. Prowadzenie rejestrów medycznych w działalności pielęgniarstwa. 3. Rodzaje metod, narzędzi i technik pozyskiwania danych. 4. Zasady kontraktowania świadczeń zdrowotnych. 5. Dokumentacja medyczna oraz zasady bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawo do ochrony własności intelektualnej. 		

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania, metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych, posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kiliańska D.: Wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa, 2018. Lipowicz I., Szczypor G.: Telemedycyna i e- zdrowie. Wolters Kluwer Polska, 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gibiński M., Ciemierz R: Dokumentacja medyczne w praktyce pielęgniarstwa i położnej. PZWL, Warszawa, 2016. 	

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu SYSTEM INFORMACJI W OCHRONIE ZDROWIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania	wykłady	aktywność
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych	wykłady	aktywność
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych	wykłady	aktywność
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej	wykłady	aktywność
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	samoocena

JĘZYK MIGOWY
*przedmiot do wyboru

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis			
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Język migowy			
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa			
3.	Kod przedmiotu		Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.40.2.C	PLP.40.2.C	PLP.40.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski			
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, do wyboru obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 			
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II			
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Marzena Szuwalska			
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot				
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia			
10.	Wymagania wstępne	Brak			
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia: Ścieżka A, B, C - 10 godz.			
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi				
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zdobycie wiedzy obejmującej podstawową terminologię i pojęcia związane z językiem migowym oraz kształtowanie umiejętności posługiwania się nim w komunikacji z osobami niesłyszącymi według zasad Systemu Językowo – Migowego z elementami Polskiego Języka Migowego.			
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia indywidualne i grupowe. Prezentacja multimedialna. Film instruktażowy, rysunki, plansze edukacyjne.			
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie na ocenę (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Zaliczenie końcowe obejmuje składowe zaprezentowania wybranych znaków ideograficznych, daktylograficznych, przetłumaczeniu na język migowy wyrazów oraz krótkich zdań, odczytaniu prezentowanych znaków i zdań w języku migowym i przetłumaczeniu na język polski oraz zdefiniowaniu pojęcia związanego z językiem migowym lub środowiskiem osób niesłyszących.			

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A, B, C (10 godz.) Tematyka ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe terminy i pojęcia związane z językiem migowym. oraz środowiskiem osób niesłyszących. 2. Konsekwencje medyczne i społeczne utraty słuchu. 3. Język migowy jako sposób porozumiewania się osób niesłyszących. 4. Daktylografia – alfabet palcowy (znaki statyczne i dynamiczne), znaki polskich liter i digrafów. 5. Specjalne układy dłoni stosowane w języku migowym. 6. Znaki pojęć liczbowych. 7. Podstawowe znaki określające czas (godziny, dni tygodnia, miesiące). 8. Znaki ideograficzne obejmujące następującą tematykę: zwroty podstawowe, rodzina i dom, praca i zatrudnienie, komunikacja w szpitalu, izbie przyjęć i przychodni, zawiadomienie bliskich osób, wezwanie tłumacza języka migowego, stan zdrowia pacjenta, wykonywane badania i opieka podczas pobytu w szpitalu.
17.	Zamierzone efekty uczenia się *	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta • zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kosiba O. Grenda P. Leksykon języka migowego. Wyd. Silentium. Bogatynia 2011. 2. Szczepankowski B. Koncewicz D. Język migowy w terapii. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi / Edukacyjna Grupa Projektowa. Łódź 2008. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hendzel J. K. Słownik polskiego języka migowego. Wyd. RAKIEL. Olsztyn 2006. 2. Szczepankowski B. Kossakowska B., Wasilewska T.M. Język migowy pierwsze kroki. Wyd. INFOPRESS. Olsztyn 2001. 3. Szczepankowski B. ks. Sokalski G.Panas A., Cis K. Effatha! Język migowy cz. 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Warszawa 2005.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu JĘZYK MIGOWY
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta	ćwiczenia	odpowiedź ustna
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym	ćwiczenia	odpowiedź ustna
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			

C.U52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu	ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	ćwiczenia	samoocena

WSPÓLPRACA W ZESPOŁACH OPIEKI ZDROWOTNEJ
*przedmiot do wyboru

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.41.2.C	PLP.41.2.C	PLP.41.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot do wyboru z grupy nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot			
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia		
10.	Wymagania wstępne	Brak		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia: Ścieżka A, B, C - 10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest wyposażenie w wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu współpracy w zespołach opieki zdrowotnej.		
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia indywidualne i grupowe		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie na ocenę (ZO) - ćwiczenia w II semestrze na podstawie na podstawie aktywności na zajęciach i zaliczenia zadania praktycznego.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A, B, C (10 godz.)</p> <p>Tematyka ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady współpracy i komunikacji pomiędzy przedstawicielami różnych zawodów medycznych. 2. Motywacja i efektywność pracy zespołowej. 3. Rola zarządzania zespołem i strategię podejmowania decyzji. 4. Przywództwo jako osiąganie celów. 5. Lider – koncepcje i style. 6. Rozwiązywanie konfliktów w grupie pracowniczej.
17.	Zamierzone efekty uczenia się *	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu, • znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy, • rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu, • planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karkowski T.A., Pietrzak B.: Zarządzanie personelem pielęgniarskim w podmiotach leczniczych. Wydawnictwo Wolters Kluwe Polska, Warszawa, 2013. 2. Marshasll B. Rosaenberg: Rozwiązywanie konfliktów poprzez porozumienie bez przemocy. Wyd. Czarna Owca, Warszawa, 2017. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adaria J.: Przywództwo. Wydawnictwo Wolters Kluwe Polska, Warszawa, 2009.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu WSPÓŁPRACA W ZESPOŁACH OPIEKI ZDROWOTNEJ w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu	ćwiczenia	aktywność sprawdzian praktyczny
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy	ćwiczenia	aktywność sprawdzian praktyczny
C.W45.	rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety	ćwiczenia	aktywność sprawdzian praktyczny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu	ćwiczenia	aktywność sprawdzian praktyczny
C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy	ćwiczenia	aktywność sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
C.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	ćwiczenia	samoocena

PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy ratownictwa medycznego		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.26.2.C	PLP.55.2.C	PLP.26.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr piel. Krzysztof Sośnicki		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia		
10.	Wymagania wstępne	Opanowanie wiedzy z zakresu anatomii, fizjologii i patologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia: Ścieżka A - 10 godz. Ścieżka B - 15 godz. Ścieżka C - 10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą stanów zagrożenia zdrowia i życia, nabycie umiejętności praktycznych w prowadzeniu działań ratowniczych zgodnie ze standardami Europejskiej Rady Resuscytacji u osób w różnym wieku.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Film instruktażowy		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń jest pozytywna ocena z testu pisemnego jednokrotnego wyboru oraz ze sprawdzianu praktycznego.		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A, C (10 godz.), Ścieżka B (15 godz.)</p> <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce w oparciu o akty prawne. 2. Aktualne standardy prowadzenia zabiegów reanimacyjnych u dorosłych i dzieci. Nagłe zatrzymanie krążenia (NZK); przyczyny, mechanizmy, sytuacje szczególne. 3. Rola i zadania pielęgniarki w systemie ratownictwa medycznego. 4. Wstępne badanie i transport pacjentów urazowych, prawa pacjenta w sytuacjach nadzwyczajnych. 5. Zaawansowane zabiegi reanimacyjne (wprowadzenie): wentylacja za pomocą worka samorozprężalnego, zasady defibrylacji, przyrządowe zabezpieczenie górnych dróg oddechowych, intubacja – wskazania i przeciwwskazania, technika wykonania. 6. Udział pielęgniarki w zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych. 7. Segregacja poszkodowanych w zdarzeniach masowych i katastrofach. 8. Zabiegi reanimacyjne w sytuacjach szczególnych: zadławienia, zanurzenie i podtopienie, odma płučna, zatrucia, hipotermia, anafilaksja, ciąża, oparzenia, krwotok zewnętrzny. 9. Postępowanie na miejscu wypadku drogowego, ocena pierwotna i wtórna pacjenta po urazie.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie, • zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS), • zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, • procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych.
Umiejętności		<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia, • doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu, • doraźnie tamować krwawienia i krwotoki, • wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nagłośniowych. 	
Kompetencje społeczne		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akty prawne: www.sejm.gov.pl 2. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2012. 3. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.: Pielęgniarstwo ratunkowe. Wydawnictwo PZWL. Warszawa 2013. 4. Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo – oddechowa. Podręcznik dla studentów pod redakcją prof. dr hab. Med. Janusza Andersa. Wydanie III. Polska Rada Resuscytacji. Kraków 2011. 5. Wytyczne resuscytacji 2010. Polska Rada Resuscytacji. Kraków 2010. 6. Zawadzki A. (red.) Medycyna ratunkowa i katastrof. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Wydawnictwo PZWL. Warszawa 2011. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emory Campbell (red.) ITLS International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna praktyczna 2009. 2. Frank Flake, Klaus Runggaldier, red. wyd. pol. Marek Maślanka: Ratownictwo medyczne Procedury od A do Z. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2012. 3. Gaszyński W. Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej. Repetytorium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2010. 4. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol.) Jakubaszko J. Medycyna ratunkowa. Nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. Wydanie 2. Wrocław 2014.
------------	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W28.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny
D.W35.	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny
D.U.29	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny

D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych	ćwiczenia	test jednokrotnego wyboru sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	ćwiczenia	samoocena

FIZJOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Fizjologia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.28.1.W	PLP.28.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru , I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	lek. Katarzyna Kotela - Wegrzyn		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii i funkcjonowania człowieka		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka B, C - 30 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie wiedzy z zakresu prawidłowego funkcjonowania organizmu oraz kształtowanie logicznej interpretacji faktów i wyników wykonywanych doświadczeń z zakresu fizjologii człowieka.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Prezentacja multimedialna Dyskusja dydaktyczna		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia z wykładów jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz pozytywny wynik sprawdzianu pisemnego w formie testu jednokrotnego wyboru.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka B, C (30 godz.)</p> <p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy ogólne i komórkowe fizjologii. 2. Elektrofizjologia. 3. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. 4. Obwodowy układ nerwowy. 5. Czucie. 6. Centralny układ nerwowy. 7. Rdzeń kręgowy. 8. Postawa, równowaga, ruch. 9. Kora mózgowa. 10. Układ limbiczny, podwzgórze, układ autonomiczny. 11. Fizjologia przewodu pokarmowego. 12. Czynność nerek. 13. Praca serca i fizjologia krwi. 14. Gruczoły wewnętrznego wydzielania i przemiana materii. 15. Próby czynnościowe układu krążenia. 16. Regulacja krążenia krwi. 17. Próby czynnościowe układu oddechowego. 18. Osluchiwanie klatki piersiowej.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie, • udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy, • fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu, • podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego.
Umiejętności		<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych. 	
Kompetencje społeczne		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Borodulin – Nadzieja L.: Fizjologia człowieka – podręcznik dla studentów licencjatów medycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2005. 2. Borodulin-Nadzieja L. (red.): Fizjologia praktyczna: Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Górnicki, Wrocław 2008. 3. Traczyk W.Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. Wyd. 8. Wyd. PZWL, Warszawa 2007. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eberhardt A (red.): Fizjologiczne podstawy rekreacji ruchowej z elementami fizjologii ogólnej człowieka. Wyd. AlmaMer Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2008. 2. Konturek S.J. (red.): Fizjologia człowieka : Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2010.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu FIZJOLOGIA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie	wykłady	test pisemny jednokrotnego wyboru
A.W3.	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy	wykłady	test pisemny jednokrotnego wyboru
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu	wykłady	test pisemny jednokrotnego wyboru
A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego	wykłady	test pisemny jednokrotnego wyboru
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U2.	powiązywać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych	wykłady	test pisemny jednokrotnego wyboru prezentacja multimedialna
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	samoocena

PATOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Patologia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.30.1.W	PLP.30.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	lek. Agata Ściborowicz		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu patologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka B, C - 30 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przypomnienie wiadomości z zakresu procesów patologicznych przebiegających w organizmie człowieka, etiologii i patomechanizmu chorób.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Dyskusja dydaktyczna		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) – wykłady w I semestrze. Zaliczenie z przedmiotu odbywa się w formie pisemnej z użyciem testu złożonego z pytań zamkniętych z możliwością jednokrotnej lub wielokrotnej odpowiedzi.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka B, C (30 godz.)</p> <p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne. Ognia patogenetyczne na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym, narządowym i układowym. 2. Zmiany wsteczne w organizmie: zanik, zwyrodnienie, martwica. Śmierć komórek i tkanek. 3. Zmiany postępowe w organizmie: odrost, przetwarzanie, przerost, rozrost, gojenie się ran, nowotworzenie. 4. Podstawy homeostazy organizmu. 5. Zaburzenia krążenia krwi: krwotok, krzepnięcie krwi, zakrzep i skrzep, przekrwienie (płuc, wątroby), zawał, zator (zatory w krążeniu płucnym, systemowym, mózgowym), obrzęk, wstrząs. 6. Hemopoeza. Etiologia, patogenezą oraz następstw niedokrwistości, nadkrwistości, nadpłytkowości, małopłytkowości, nadmiaru i niewystarczających ilości leukocytów. 7. Zapalenia: klasyfikacja zapaleń, zapalenia ostre (włóknikowe, ropne), zapalenia przewlekłe. 8. Reakcje wolnorodnikowe w patogenezie chorób. 9. Mechanizmy produkcji i utraty ciepła. Gorączka i jej patogenezą. 10. Nowotwory. Karcynogeny i karcynogeneza. 11. Choroby uwarunkowane genetycznie. 12. Patologia transplantacyjna. 13. Patologia chorób serca i naczyń, układu oddechowego, układu trawiennego i nerek. 14. Patofizjologia układu hormonalnego. Struktura i regulacja czynności układu dokrewnego. Mechanizm działania hormonów. 15. Choroby zakaźne i pasożytnicze. 16. Patologia i specyfika chorób układu płciowego żeńskiego i męskiego. 17. Patologia układu nerwowego ośrodkowego i obwodowego.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu, • wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego, • czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.
Umiejętności		<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych. 	
Kompetencje społeczne		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adamek D.: Wybrane zagadnienia patologii klinicznej. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2015. 2. Domagała W., Chosia M., Urańska E.: Podstawy patologii. PZWL, Warszawa, 2014. 3. Stevens A., Lowe J.: Patologia. Czelej, Lublin 2010. 4. Zahorska-Markiewicz B., Małecka-Tendera E.: Patofizjologia kliniczna. Edra Urban & Partner, 2014. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kumar Vinay, Abbas Abul K., Aster Jon C.: Patologia Robbins. Edra Urban & Partner, 2014.

**Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu PATOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W6.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu	wykłady	test
A.W7.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego	wykłady	test
A.W8.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne	wykłady	test
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U3.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	wykłady	test
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	samoocena

MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Mikrobiologia i parazytologia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.02.1.W		PLP.58.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Katarzyna Naparło		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu mikrobiologii i parazytologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 10 godz. Ścieżka C- 30 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie z ogólną charakterystyką bakterii, wirusów, grzybów i pasożytów szkodliwych dla człowieka oraz przekazanie im wiedzy na temat zasad postępowania wobec pacjenta z zakażeniem bakteryjnym, wirusowym, grzybiczym i zarażeniem pasożytniczym w zakresie planowania działań przeciwepidemicznych oraz edukacyjnych w wybranych zakażeniach i zarażeniach.		
14.	Metody dydaktyczne	Metody dydaktyczne: wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, Pogadanka Środki dydaktyczne: komputer, rzutnik i prezentacje multimedialne, mikroskopy, preparaty.		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywność na wykładach, • uzyskanie pozytywnej oceny z testu jednokrotnego wyboru. 		

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Ścieżka A (10 godz.)

Tematy wykładów:

1. Wprowadzenie do mikrobiologii, wirusologii, bakteriologii i parazytologii. Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych.
2. Elementy immunologii. Odporność. Uodpornienie czynne i bierne człowieka. Mechanizm alergii i autoagresji.
3. Morfologia, anatomia, fizjologia drobnoustrojów chorobotwórczych dla człowieka: bakterie, wirusy, chlamydie, riketsje, mikoplazmy, grzyby, pasożyty. Mikroflora ciała ludzkiego i otoczenia.
4. Zakażenia bakteryjne i wirusowe dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, skóry i układu nerwowego.
5. Grzyby chorobotwórcze dla człowieka. Diagnostyka mikrobiologiczna zakażeń grzybiczych.
6. Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce.
7. Funkcjonowanie układu pasożyt – żywiciel a terapia chorób wywołanych przez pasożyty.

Ścieżka C (30 godz.)

Tematy wykładów:

1. Wprowadzenie do mikrobiologii, wirusologii, bakteriologii i parazytologii. Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych.
2. Elementy immunologii. Odporność. Uodpornienie czynne i bierne człowieka. Mechanizm alergii i autoagresji.
3. Morfologia, anatomia, fizjologia drobnoustrojów chorobotwórczych dla człowieka: bakterie, wirusy, chlamydie, riketsje, mikoplazmy, grzyby, pasożyty. Mikroflora ciała ludzkiego i otoczenia.
4. Zakażenia bakteryjne i wirusowe dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, skóry i układu nerwowego.
5. Grzyby chorobotwórcze dla człowieka. Diagnostyka mikrobiologiczna zakażeń grzybiczych.
6. Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce.
7. Funkcjonowanie układu pasożyt – żywiciel a terapia chorób wywołanych przez pasożyty.
8. Morfologia drobnoustrojów patogennych i obecnych we florze fizjologicznej.
9. Chorobotwórczość, drogi szerzenia się zakażeń. Elementy epidemiologii chorób zakaźnych.
10. Zagrożenia chorobami zakaźnymi w Polsce i na świecie.
11. Profilaktyka nieswoista. Dezynfekcja, sterylizacja. Metody kontroli zanieczyszczeń: powietrza, powierzchni rąk, środków dezynfekcyjnych.
12. Profilaktyka swoista. Surowice i szczepionki. Kalendarz szczepień.
13. Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Charakterystyka wybranych bakterii wywołujących zakażenia układu oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i skóry.
14. Charakterystyka wybranych wirusów wywołujących choroby u człowieka. Zakażenia HIV, AIDS, wirusowe zapalenia wątroby, grypa.
15. Charakterystyka wybranych grzybów patogennych wywołujących choroby u człowieka.
16. Najczęściej spotykane pasożyty człowieka. Rola pielęgniarki w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób pasożytniczych.
17. Mikrobiologiczna diagnostyka zakażeń. Metody bezpośredniego i pośredniego wykrywania drobnoustrojów w materiale klinicznym. Zasady hodowli drobnoustrojów chorobotwórczych. Określenie wrażliwości na chemioterapeutyki.
18. Pobieranie, dokumentowanie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Kolejność postępowania w badaniach mikrobiologicznych, ich znaczenie i zastosowanie.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka, • podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologiczne.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baumann-Popczyk A., Małgorzata Sadkowska-Todys M., Zieliński A.: Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Wyd. α- medica press. Bielsko-Biała 2014. 2. Heczko P. B.: Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. PZWL, Warszawa 2007. 3. Mrożek-Budzyń D.: Wakcynologia praktyczna. Wyd. α-media Press. Warszawa 2014. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualna Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. 2. Krajewska-Kułak E.: Zarys mikologii dla pielęgniarek. Wyd. Czelej, Lublin 2005. 3. Lrving W., Boswell T.: Krótkie wykłady Mikrobiologia medyczna. PWN, Warszawa 2012. 4. Magdzik W., Naruszewicz-Lesiuk D., Zieliński A.: Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Wyd. α-media Press. Warszawa 2007. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA_w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej	wykłady	test pisemny
A.W17.	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka	wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U6.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych	wykłady	test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	samoocena

RADIOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Radiologia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.16.2.W	PLP.48.2.W	PLP.48.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk podstawowych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	lek. Igor Wójciak		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 10 godz. Ścieżka B, C - 15 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Poznanie współczesnych metod radiologii i techniki obrazowej oraz przedstawienie roli diagnostycznej pielęgniarstwa w badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych.		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładu: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w II semestrze na podstawie odpowiedzi ustnej z tematyki wykładów.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka A (10 godz.), Ścieżka B, C (15 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesne techniki obrazowania – rodzaje, wskazania, przydatność w diagnostyce chorego. 2. Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm. 3. Zasady ochrony przed promieniowaniem jonizującym. 4. Radioterapia – rodzaje, wskazania. 5. Środki cieniujące, postępowanie w wypadkach ich nietolerancji. 6. Zadania pielęgniarki w diagnostycznych badaniach obrazowych. 7. Rola pielęgniarki w badaniach kontrastowych. 8. Opieka nad chorym leczonym radioterapią.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
		Umiejętności	Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady ochrony radiologicznej.
		Kompetencje społeczne	Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Canavaugh B. M., (red.) Rowiński W.: Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek, Wydanie I, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 2. Nigel R., Berman L., De Lacey G., red. Pruszyński B.: Radiologia w stanach nagłych. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jakubowski W.: Błędy i pomyłki w diagnostyce ultrasonograficznej, Wydanie I, Roztoczańska Szkoła Ultrasonografii, Warszawa 2005. 2. Jakubowski W.: Diagnostyka obrazowa w chorobach sutka, Wydanie I, Roztoczańska Szkoła Ultrasonografii, Warszawa 2005. 3. Kawęcki P.: Badanie ultrasonograficzne żył kończyn dolnych, Wydanie I, Medipage, Warszawa 2005.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu RADIOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
A.W26.	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej	wykłady	sprawdzian ustny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej	wykłady	sprawdzian ustny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	wykłady	samoocena

PSYCHOLOGIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis			
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Psychologia			
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa			
3.	Ścieżka kształcenia		Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.05.1.W	PLP.32.1.W	PLP.59.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski			
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk społecznych i humanistycznych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów; • ukończenia całego toku studiów. 			
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I			
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Mateusz Rocznik			
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot				
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady			
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości podstawowe z zakresu psychologii			
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 10 godz. Ścieżka B – 30 godz. Ścieżka C – 15 godz.			
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi				
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie wiedzy z mechanizmów zachowań człowieka i ich uwarunkowań oraz doskonalenie umiejętności interpersonalnego komunikowania się oraz wdrażanie do podejmowania współpracy z psychologami oraz korzystania z wyników badań psychologicznych.			
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych.			
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) – wykłady w I semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest aktywność na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z testu pisemnego.</p>			

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A (10 godz.), Ścieżka C (15 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie człowieka w sytuacjach społecznych. 2. Osobowość – struktura, mechanizmy, rozwój. 3. Emocje, motywacja oraz zaburzenia osobowościowe. 4. Bio-psycho-społeczny model zdrowia i choroby. 5. Choroba jako sytuacja trudna. Proces adaptacji do choroby. 6. Stres, a zdrowie. Radzenie sobie ze stresem. 7. Wypalenie zawodowe. 8. Specyficzne problemy związane z chorobą oraz niepełnosprawnością. <p>Ścieżka B (30 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie człowieka w sytuacjach społecznych. 2. Osobowość – struktura, mechanizmy, rozwój. 3. Emocje, motywacja oraz zaburzenia osobowościowe. 4. Bio-psycho-społeczny model zdrowia i choroby. 5. Choroba jako sytuacja trudna. Proces adaptacji do choroby. 6. Stres, a zdrowie. Radzenie sobie ze stresem. 7. Wypalenie zawodowe. 8. Specyficzne problemy związane z chorobą oraz niepełnosprawnością. 9. Rola psychologii w pracy pielęgniarskiej. 10. Relacje człowiek – środowisko społeczne. 11. Mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych. 12. Psychologiczne uwarunkowania kontaktu z pacjentem. Komunikacja w obrębie personelu medycznego. 13. Psychologia kliniczna- działy i obszar zainteresowań. Udzielanie pomocy psychologicznej. 14. Psychologiczne aspekty stanu zdrowia człowieka. 15. Zbieranie danych o stanie psychicznym pacjenta. Współpraca z psychologiem. 16. Rozwój człowieka, a stan jego zdrowia. 17. Problemy psychologiczne w pracy pielęgniarskiej. 18. Mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone, • problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych, • etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości; • pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe, • istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej, • techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.

		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne, ocenić wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka, oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej, identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się, wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwie, tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki, wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne, stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> Formański J.: Psychologia. Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa PZWL 2003. Łosiak W.: Psychologia stresu. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008. Trzcieniecka - Green Anna (red.): Psychologia. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych, Kraków, Universitas 2006. Brzezińska A. I. (2013). Psychologiczne portrety człowieka. Gdańsk: GWP. Franken R. (2013). Psychologia motywacji. Gdańsk: GWP.
		Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> Sęk H., Cieślak R. (2013). Wsparcie społeczne stres i zdrowie. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN. Studzińska M., Palus G. (2008). Psychologia w położnictwie i ginekologii. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Sheridan Ch.L., Radmacher S.A.: Psychologia zdrowia, wyzwania dla biomedycznego modelu zdrowia. Wyd. Instytutu Psychologii Zdrowia, Warszawa 1998.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PSYCHOLOGIA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone	wykłady	test pisemny
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	wykłady	test pisemny
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości	wykłady	test pisemny
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe	wykłady	test pisemny
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	wykłady	test pisemny
B.W6.	techniki redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			

B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne	wykłady	test pisemny
B.U2.	ocenić wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka	wykłady	test pisemny
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej	wykłady	test pisemny
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się	wykłady	test pisemny
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej	wykłady	test pisemny
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki	wykłady	test pisemny
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne	wykłady	test pisemny
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	wykłady	test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	wykłady	samoocena

PRAWO MEDYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Prawo medyczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.04.1.W	PLP.35.1.W	PLP.35.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk społecznych i humanistycznych, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. med. Grażyna Rogala - Pawelczyk		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	brak		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 15 godz. Ścieżka B, C - 10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Wyposażenie w wiedzę z podstaw prawa medycznego dotyczącej wykonywania zawodu pielęgniarki w krajowym systemie zdrowotnym, nauczanie interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w praktyce oraz zachęcenie do postępowania zgodnie z prawem i wyrobienie odpowiedzialności za podejmowanie decyzji.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze.</p> <p>Ocenianie metodą testu składającego się z 30 pytań z jedną poprawną odpowiedzią.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A (15 godz.), Ścieżka B, C (10 godz.)</p> <p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo w organizacji życia społecznego. 2. Podstawowe elementy prawa cywilnego. 3. Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej. 4. Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych. 5. Formy organizacyjno-prawne udzielania świadczeń zdrowotnych. 6. Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarki. 7. Prawo do świadczeń zdrowotnych na podstawie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. 8. Prawa pacjenta.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy, • podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, • podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków, • zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki, • prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.
Umiejętności		<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki. 	
Kompetencje społeczne		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kubiak R.: Prawo medyczne. C. H. Beck, Warszawa 2010. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1039). 2. Ustawa z dnia 22 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o zawodzie pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2014 poz. 1136). 3. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. 2011 r. Nr 174, poz. 1038). 4. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2011 Nr 112 poz. 654). 5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135).

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PRAWO MEDYCZNE
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
B.W15.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy	wykłady	test
B.W16.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej	wykłady	test
B.W17.	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków	wykłady	test
B.W18.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki	wykłady	test
B.W19.	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta	wykłady	test
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki	wykłady	test
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
A.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	wykłady	samoocena

DIETETYKA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Dietetyka		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.18.2.W		
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Iga Rychtyk		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z fizjologii, biochemii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie studentów z jakościowym i ilościowym zapotrzebowaniem organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w II semestrze Zaliczenie wykładów obejmuje 10-15 pytań obejmujących zakres materiału programowego (test wyboru lub pytania otwarte) -odpowieź punktowana: maksymalna ilość 2 pkt. za każdą prawidłową odpowiedź.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka A (10 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy dietetyki. 2. Przemiany energetyczne w organizmie człowieka. 3. Bilans energetyczny ustroju i obliczenie zapotrzebowania na składniki odżywcze. 4. Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów. 5. Fizjologiczne normy zapotrzebowania na składniki odżywcze dla różnych grup ludności. 6. Rola węglowodanów, tłuszczów, białek, witamin i składników mineralnych w procesach metabolicznych ustroju człowieka. 7. Zasady racjonalnego żywienia. Układanie jadłospisów. 8. Wskazania dotyczące żywienia dietetycznego – klasyfikacja diet. 9. Diety stosowane w chorobach przewodu pokarmowego, wątroby i nerek. 10. Wskazania dotyczące żywienia w cukrzycy, otyłości oraz chorobach układu krążenia. 11. Higiena żywności. 12. Wpływ procesów technologicznych na wartość odżywczą posiłków.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe, • zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego, • zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego, • rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
Umiejętności		Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia, • stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach, • dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania. 	
Kompetencje społeczne		Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bujko J.: Podstawy dietetyki. SGGW, Warszawa 2006. 2. Gawęcki J., Chrynowiecki L: Żywność człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. Wyd. PWN, Warszawa 2003. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bętkowska T., Rożnowska K.: Diety w różnych chorobach. Emilia, Kraków 2005. 2. Hasik J., Gawęcki J.: Żywność człowieka zdrowego i chorego. Wyd. PWN, Warszawa 2007. 3. Kunachowicz H., Czarnowska – Misztal E., Turlejska H: Zasady żywienia człowieka. WSiP, Warszawa 2004.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu DIETETYKA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe	wykłady	test pisemny
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego	wykłady	test pisemny
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii	wykłady	test pisemny
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia	wykłady	test pisemny
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach	wykłady	test pisemny
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania	wykłady	test pisemny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	ćwiczenia	samoocena

BADANIE FIZYKALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Badanie fizykalne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.19.2.C	PLP.49.2.C	PLP.49.2.C
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot			
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia		
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia: Ścieżka A - 25 godz. Ścieżka B, C - 30 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie z podstawami badań fizykalnych człowieka, przedstawienie odrębności prowadzenia oraz interpretacji badań u człowieka dorosłego, starszego oraz u dzieci i noworodków i niemowląt. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za przeprowadzone badanie oraz zapewnienie intymności pacjentowi w trakcie badania fizykalnego.		
14.	Metody dydaktyczne	Praca w grupach ćwiczeniowych Metoda sytuacyjna Pokaz		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność i aktywność na zajęciach. Metodą oceny jest zaliczenie testu pisemnego oraz sprawdzianu praktycznego z wykorzystaniem protokołu badania fizykalnego przeprowadzanego w pracowni umiejętności pielęgniarских.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Ścieżka A (25 godz.), Ścieżka B, C (30 godz.) Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z zasadami, metodami, technikami oraz kolejnością prowadzenia badania fizykalnego i interpretacją uzyskanych wyników badania. 2. Badanie przedmiotowe niemowląt i dzieci oraz osób dorosłych. 3. Rola pielęgniarki w ocenie stanu psychicznego, ogólnego, skóry, oczu, uszu, jamy ustnej, gardła, szyi, klatki piersiowej, płuc, gruczołów piersiowych, układu sercowo-naczyniowego, brzucha, narządów płciowych męskich i żeńskich, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo - szkieletowego, układu nerwowego. 4. Odrębności prowadzenia badania fizykalnego u dzieci i niemowląt. 5. Dokumentacja kliniczna pacjenta. 6. Przygotowanie pacjenta do badania fizykalnego. 7. Wykonanie pomiaru masy ciała, wzrostu oraz ocena postawy. 8. Dokumentowanie i interpretacja wyników badania fizykalnego.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania, • metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego, • znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, • sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki, • rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku, • wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta, • przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, • przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dyk D. (red.): Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekraskie PZWL, Warszawa 2010. 2. Krajewska-Kułak E., Szczepański M.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. WydawnictwoCzelej2010. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hartleb M., Gutkowski K., Kohut M.: Badanie fizykalne jamy brzusznej. WydawnictwoCzelej2010.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu BADANIA FIZYKALNE
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
C.W32.	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania	ćwiczenia	test
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego	ćwiczenia	test
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa	ćwiczenia	test
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	ćwiczenia	test
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki	ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku	ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta	ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa	ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	ćwiczenia	sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
B.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	ćwiczenia	obserwacja

CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIEŁĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.09.1.W PLP.09.1.ZP PLP.09.1.PZ	PLP.42.1.W PLP.42.1.ZP PLP.42.1.PZ	PLP.63.1.W PLP.63.1.ZP PLP.63.1.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. n. med. Andrzej Pluta dr Ewa Poźniak mgr piel. Dorota Gembalik mgr piel. Janina Hap		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 20 godz. Ścieżka B – 45 godz. Ścieżka C – 30 godz. Zajęcia praktyczne: Ścieżka: A, B, C – 20 godz. Praktyka zawodowa: Ścieżka A – 60 godz. Ścieżka B, C – 140 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Aktualizacja wiedzy i dotyczących przyczyn, objawów klinicznych oraz doskonalenie umiejętności w zakresie diagnostyki, leczenia i pielęgnowania chorych leczonych zachowawczo z uwzględnieniem elementów edukacji zdrowotnej.		

14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz. Praktyki zawodowe: praca zespołowa, studium przypadku, pokaz, instruktaż.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w I semestrze. Kryteria oceniania: Egzamin pisemny – obejmujący test jednokrotnego wyboru i pytań opisowych dotyczący problemów pielęgnacyjnych w opiece nad pacjentem internistycznym.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarskich i ich udokumentowania w karcie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Ścieżka A, B, C (5 godz.) Tematy wykładów: Choroby wewnętrzne – część kliniczna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bio-psycho - społeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób somatycznych. 2. Etiologia wybranych chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego. 3. Główne objawy chorobowe układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego. 4. Nowoczesna diagnostyka wybranych chorób internistycznych. 5. Zasady farmakoterapii w chorobach wewnętrznych.

Ścieżka A (15 godz.)

Pielęgniarstwo internistyczne:

1. Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania i terapii chorych w oddziale wewnętrznym z uwzględnieniem aktualnych standardów i rekomendacji.
2. Udział pielęgniarki w diagnostyce, terapii i pielęgnowaniu chorych z wybranymi problemami kardiologicznymi, pulmonologicznymi, gastrologicznymi i nefrologicznymi.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą z uwzględnieniem edukacji pacjenta.
4. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą niewydolnością nerek z uwzględnieniem dializoterapii.
5. Przygotowanie chorego do samoopieki i samoobserwacji w wybranych chorobach przewlekłych.
6. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wybranymi chorobami zwyrodnieniowymi stawów.

Ścieżka B (40 godz.)

Pielęgniarstwo internistyczne:

1. Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania i terapii chorych w oddziale wewnętrznym z uwzględnieniem aktualnych standardów i rekomendacji.
2. Udział pielęgniarki w diagnostyce, terapii i pielęgnowaniu chorych z wybranymi problemami kardiologicznymi, pulmonologicznymi, gastrologicznymi i nefrologicznymi.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą z uwzględnieniem edukacji pacjenta.
4. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą niewydolnością nerek z uwzględnieniem dializoterapii.
5. Przygotowanie chorego do samoopieki i samoobserwacji w wybranych chorobach przewlekłych.
6. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wybranymi chorobami zwyrodnieniowymi stawów.
7. Rola pielęgniarki w profilaktyce chorób układu sercowo – naczyniowego.
8. Różnicowanie postępowania diagnostycznego, terapeutycznego i pielęgnacyjnego w POCHP i astmie oskrzelowej.
9. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.
10. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nieswoistymi zapalnymi chorobami jelit.
11. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z marskością wątroby.
12. Rola pielęgniarki w zapobieganiu przewlekłym powikłaniom przebiegu cukrzycy.
13. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z wybraną chorobą układu endokrynnego.
14. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym leżącym w łóżku narażonym na powikłania wynikające z długotrwałego unieruchomienia.

17.

Ścieżka C (25 godz.)

Pielęgniarstwo internistyczne:

1. Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania i terapii chorych w oddziale wewnętrznym z uwzględnieniem aktualnych standardów i rekomendacji.
2. Udział pielęgniarki w diagnostyce, terapii i pielęgnowaniu chorych z wybranymi problemami kardiologicznymi, pulmonologicznymi, gastrologicznymi i nefrologicznymi.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą z uwzględnieniem edukacji pacjenta.
4. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą niewydolnością nerek z uwzględnieniem dializoterapii.
5. Przygotowanie chorego do samoopieki i samoobserwacji w wybranych chorobach przewlekłych.
6. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wybranymi chorobami zwyrodnieniowymi stawów.
7. Rola pielęgniarki w profilaktyce chorób układu sercowo – naczyniowego.
8. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i
9. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z marskością wątroby.
10. Rola pielęgniarki w zapobieganiu przewlekłym powikłaniom przebiegu cukrzycy.
11. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.

Ścieżka A, B, C (20 godz.)**Tematy zajęć praktycznych:**

1. Proces pielęgnowania chorego z wybraną chorobą przewlekłą układu sercowo – naczyniowego, oddechowego, moczowego, pokarmowego.
2. Zadania pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym, dietetycznym, rehabilitacyjnym i leczniczo-pielęgnacyjnym z uwzględnieniem powikłań.
3. Rola pielęgniarki w profilaktyce powikłań w przebiegu wybranych chorób internistycznych.

Ścieżka A (60 godz.)**Tematy praktyki zawodowej:**

1. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym chorobach układu krążenia.
2. Standardy i procedury stosowane w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u chorych z: chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym, zapaleniem mięśnia sercowego, niewydolnością krążenia.
3. Zadania edukacyjne pielęgniarki wobec chorych z chorobami układu krążenia.
4. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego.
5. Problemy pielęgnacyjne i ich rozwiązywanie u chorych z problemami gastroenterologicznymi.
6. Problemy opiekuńcze występujące u chorych z niedokrwistością, skazą krwotoczną- zastosowanie procedur do ich rozwiązywania.
7. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym chorobach układu krążenia.

Ścieżka B, C (140 godz.)**Tematy praktyki zawodowej:**

1. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym chorobach układu krążenia.
2. Standardy i procedury stosowane w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u chorych z: chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym, zapaleniem mięśnia sercowego, niewydolnością krążenia.
3. Zadania edukacyjne pielęgniarki wobec chorych z chorobami układu krążenia.
4. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego.
5. Udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych w chorobach układu oddechowego.
6. Problemy pielęgnacyjne i ich rozwiązywanie u chorych z problemami gastroenterologicznymi.
7. Problemy opiekuńcze występujące u chorych z niedokrwistością, skazą krwotoczną- zastosowanie procedur do ich rozwiązywania.
8. Zadania edukacyjne pielęgniarki wobec chorych z chorobami układu krążenia.
9. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego.

4.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania, • standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.
----	--------------------------------	--------	--

		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej, prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób, rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, prowadzić rozmowę terapeutyczną, przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
5.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Daniluk J., Jurkowska G.: Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2011. Pączek L., Mucha K., Foronczewicz B.: Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wyd. I, Wyd. PZWL, Warszawa 2005. Talarska D., Zuzulinska – Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2017. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Herold G.: Medycyna wewnętrzna – repetytorium dla studentów medycyny i lekarzy. Wyd. IV, Wyd. PZWL, Warszawa 2005. Szczeklik A.: Choroby wewnętrzne. t. I, Wyd. I, Medycyna Praktyczna, Kraków 2006.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE_w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	wykłady	test pisemny
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania

D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk samoocena

PEDIATRIA I PIELEGNIASTWO PEDIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.11.1.W PLP.11.1.ZP PLP.11.1.PZ	PLP.44.1.W PLP.44.1.ZP PLP.44.2.PZ	PLP.65.1.W PLP.65.1.ZP PLP.65.1.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów (Ścieżka A, C), • zaliczenia I, II semestru, I roku studiów (Ścieżka B), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	prof. zw. dr hab. n. med. Elżbieta Pac-Kożuchowska dr n. o zdr. Aneta Mielnik mgr piel. Edyta Krowicka opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 20 godz. Ścieżka B – 40 godz. Ścieżka C – 30 godz. Zajęcia praktyczne: Ścieżka A, B, C – 20 godz. Praktyka zawodowa: Ścieżka A – 65 godz. Ścieżka B, C – 140 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Aktualizacja wiedzy dotyczącej patogenezy, leczenia i opieki pielęgniarskiej w najczęściej występujących chorobach wieku rozwojowego z uwzględnieniem stanów zagrożenia życia oraz podejmowanie działań interwencyjnych wobec dziecka i jego rodziny zgodnie z aktualnymi rekomendacjami pediatrycznymi.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Zajęcia praktyczne: analiza studium przypadku. Praktyki zawodowe: ćwiczenia indywidualne i zespołowe.		

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w I semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania: Egzamin pisemny – obejmujący test jednokrotnego wyboru.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach oraz zaliczenia umiejętności pielęgnarskich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Ścieżka A, B, C (5 godz.) Pediatria – część kliniczna. Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody diagnostyki klinicznej w pediatrii. 2. Choroby okresu noworodkowego. 3. Stany zagrażające życiu noworodka i wcześniaka. 4. Podstawy kliniczne najczęściej występujących chorób wieku rozwojowego. <p>Ścieżka A (15 godz.) Pielęgniarstwo pediatryczne Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakres i charakter opieki pielęgnarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z chorobą hemolityczną (niedokrwistość, hemofilia). 2. Opieka pielęgnarska nad dzieckiem w wybranych chorobach neurologicznych (podwyższone ciśnienie śródczaszkowe, drgawki, wady cewy nerwowej, wodogłowie). 3. Zakres i charakter opieki pielęgnarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych diagnozach pielęgnarskich wynikających z zaburzeń w funkcjonowaniu układu pokarmowego (rozszczep wargi i podniebienia, celiakia, mukowiscydoza - postać brzuszna, choroba pasożytnicza przewodu pokarmowego). 4. Zakres i charakter opieki pielęgnarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych chorobach metabolicznych. 5. Specyfika opieki pielęgnarskiej nad dzieckiem z chorobą nowotworową na przykładzie białaczki, guza mózgu, guza Wilmsa oraz chłoniaka.

Ścieżka C (25 godz.)

Pielęgniarstwo pediatriczne

Tematy wykładów:

1. Zakres i charakter opieki pielgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z chorobą hemolityczną (niedokrwistość, hemofilia).
2. Opieka pielęgnarska nad dzieckiem w wybranych chorobach neurologicznych (podwyższone ciśnienie śródczaszkowe, drgawki, wady cewy nerwowej, wodogłowie).
3. Zakres i charakter opieki pielgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych diagnozach pielęgnarskich wynikających z zaburzeń w funkcjonowaniu układu pokarmowego (rozszczep wargi i podniebienia, celiakia, mukowiscydoza - postać brzuszna, choroba pasożytnicza przewodu pokarmowego).
4. Zakres i charakter opieki pielgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych chorobach metabolicznych (cukrzyca, fenyloketonuria, galaktozemia).
5. Specyfika opieki pielęgnarskiej nad dzieckiem z chorobą nowotworową na przykładzie białaczki, guza mózgu, guza Wilmsa oraz chłoniaka.
6. Dziecko krzywdzone – podstawy diagnostyki klinicznej oraz postępowanie pielęgnarskie.
7. Zakres i charakter opieki pielgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z wybraną chorobą układu moczowego (zakażenia, zespół nerczycowy, ostre kłębuszkowe zapalenie nerek) lub oddechowego (dysplazja, zespół nagłego zgonu niemowląt, zakażenia dróg oddechowych, ostre zapalenie ucha środkowego, aspiracja ciała obcego, zapalenie płuc, astma, mukowiscydoza).
8. Opieka nad dzieckiem z chorobą układu krążenia (wady wrodzone i niewydolność serca, gorączka reumatyczna, choroba Kawasaki).
9. Zakres i charakter opieki pielgniarskiej oraz podejmowanych interwencji w opiece nad dzieckiem z chorobą narządu ruchu oraz dysfunkcją nerwowo – mięśniową (wrodzona łamliwość kości, dysplazja stawu biodrowego, złamania kości, skrzywienia kręgosłupa, mózgowo porażenie dziecięce, dystrofia Duchenne'a).

Ścieżka B (35 godz.)

Pielęgniarstwo pediatriczne.

Tematy wykładów:

1. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z chorobą hemolityczną (niedokrwistość, hemofilia).
3. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem w wybranych chorobach neurologicznych (podwyższone ciśnienie śródczaszkowe, drgawki, wady cewy nerwowej, wodogłowie).
4. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych diagnozach pielęgniarskich wynikających z zaburzeń w funkcjonowaniu układu pokarmowego (rozszczerp wargi i podniebienia, celiakia, mukowiscydoza - postać brzuszna, choroba pasożytnicza przewodu pokarmowego).
5. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka w wybranych chorobach metabolicznych (cukrzyca, fenylketonuria, galaktozemia).
6. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą nowotworową na przykładzie białaczki, guza mózgu, guza Wilmsa oraz chłoniaka.
7. Dziecko krzywdzone – podstawy diagnostyki klinicznej oraz postępowanie pielęgniarskie.
8. Opieka nad dzieckiem z chorobą układu krążenia (wady wrodzone i niewydolność serca, gorączka reumatyczna, choroba Kawasaki).
9. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji w opiece nad dzieckiem z chorobą narządu ruchu oraz dysfunkcją nerwowo – mięśniową (wrodzona łamliwość kości, dysplazja stawu biodrowego, złamania kości, skrzywienia kręgosłupa, mózgowo porażenie dziecięce, dystrofia Duchenne'a).
10. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z wybraną chorobą układu moczowego (zakażenia, zespół nerczycowy, ostre kłębuszkowe zapalenie nerek).
11. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z wybraną chorobą układu oddechowego (dysplazja, zespół nagłego zgonu niemowląt, zakażenia dróg oddechowych, ostre zapalenie ucha środkowego, aspiracja ciała obcego, zapalenie płuc, astma, mukowiscydoza).
12. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem w wybranych chorobach neurologicznych (podwyższone ciśnienie śródczaszkowe, drgawki, wady cewy nerwowej, wodogłowie).

Ścieżka A, B, C (20 godz.)

Tematy zajęć praktycznych:

1. Skutki deficytu potrzeb w okresie wczesnego dzieciństwa.
2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad noworodkiem i zdrowym niemowlęciem.
3. Zasady żywienia dzieci i młodzieży.
4. Żywienie w wybranych chorobach wieku dziecięcego.
5. Pielęgnowanie dzieci z wybranymi chorobami wieku rozwojowego.
6. Zastosowanie diagnoz pielęgniarskich oraz wybranych metod planowania i realizacji opieki nad dzieckiem chorym (ICNP, proces pielęgnowania, NANDA).

Ścieżka A (60 godz.)

Tematy praktyk zawodowych:

1. Komunikowanie się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz jego rodziną.
2. Specyficzne potrzeby dziecka chorego i hospitalizowanego oraz podejmowanie działań psychoterapeutycznych wobec dziecka.
3. Zastosowanie diagnoz pielęgniarskich oraz wybranych metod planowania i realizacji opieki nad dzieckiem hospitalizowanym w wybranych stanach chorobowych. (ICNP, proces pielęgnowania, NANDA).
4. Edukacja dziecka i jego rodziny w zakresie przygotowania do opieki w warunkach domowych.
5. Profilaktyka chorób wieku dziecięcego.
6. Dokumentowanie podejmowanych działań pielęgniarskich wobec dziecka chorego.

Ścieżka B, C (140 godz.)

Tematy praktyk zawodowych:

1. Komunikowanie się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz jego rodziną.
2. Specyficzne potrzeby dziecka chorego i hospitalizowanego oraz podejmowanie działań psychoterapeutycznych wobec dziecka.
3. Zastosowanie diagnoz pielęgniarskich oraz wybranych metod planowania i realizacji opieki nad dzieckiem hospitalizowanym w wybranych stanach chorobowych. (ICNP, proces pielęgnowania, NANDA).
4. Edukacja dziecka i jego rodziny w zakresie przygotowania do opieki w warunkach domowych.
5. Profilaktyka chorób wieku dziecięcego.
6. Dokumentowanie podejmowanych działań pielęgniarskich wobec dziecka chorego.
7. Działania edukacyjne wobec dziecka i jego rodziców mające na celu zapobieganie zaostrzeniu astmy oskrzelowej.
8. Ostre zapalenie ucha środkowego – problemy pielęgnacyjne w opiece nad dzieckiem.
9. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z zaburzeniami odżywiania na przykładzie anoreksji, czy bulimii.
10. Zadania opiekuńcze wobec dziecka z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej ADHD.
11. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z otyłością.
12. Działania opiekuńcze i edukacyjne wobec dziecka z cukrzycą typu 1.
13. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z podwyższonym ciśnieniem śródczaszkowym.
14. Postępowanie z dzieckiem w napadach drgawkowych o różnej etiologii.
15. Wady cewy nerwowej – problemy kliniczne i opiekuńcze.
16. Zakres i charakter opieki pielęgniarskiej oraz podejmowanych interwencji wobec dziecka z zakażeniem dróg moczowych.
17. Zespół nerczycowy – problemy kliniczne i opiekuńcze.
18. Ostre kłębuszkowe zapalenie nerek – diagnostyka, terapia i postępowanie pielęgniarskie.
19. Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z oparzeniem różnego stopnia.
20. Zasady pielęgnowania dziecka z mukowiscydozą.

17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku, • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia, • patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi, • patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej, • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, • prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób, • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania praw pacjenta.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Banaszekiewicz A., Radzikowski A.(red.): Pediatria. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. PZWL, Warszawa 2008. 2. Freisinger P., Liedtke-Maier M., Schuster A.(red.):Przypadki kliniczne z pediatrii. Seria Przypadki Kliniczne. Wyd. ElsevierUrban&Partner, Wrocław 2007. 3. Kaczmarek M., Piskorz – Ogórek K.(red.): Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Wybrane zagadnienia. Wyd. HELPMED, Kraków 2014. 4. Krawczyński M.(red.): Propedeutyka pediatrii. Wyd. PZWL, Warszawa 2009. 5. Kubicka K., Kawalec W. (red.): Pediatria. Wyd. PZWL, Warszawa 2004. 6. Muscari M. E., (red. wyd. polskiego Bernat K.): Pediatria i Pielęgniarstwo pediatryczne. Wyd. Czelej, Lublin 2005. 7. Pawlaczyk B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2014. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cepuch G, Krzeczowska B., Perek M. Twarduś K.(red.): Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2011. 2. Cepuch G., Perek M.(red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu. Wyd. PZWL, Warszawa 2012. 3. Freisinger, Schuster, Liedtke-Maier.(red.): Przypadki kliniczne z pediatrii. Wyd. ElsevierUrban&Partner, Wrocław 2009.
-----	--	--

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
PEDIATRIA I PIELEGNIARSTWO PEDIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
--------------------------	---	-------------	--------------------

W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:

D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	wykłady	test
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	wykłady	test
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi	wykłady	test
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie	wykłady	test

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	praktyki zawodowe	obserwacja przez opiekuna praktyk

W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:

D.KS.2	przestrzegania praw pacjenta	praktyki zawodowe	obserwacja przez opiekuna praktyk samoocena, ocena grupy
---------------	------------------------------	-------------------	---

CHIRURGIA I PIEŁĘGNIARSTWO CHIRURGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.21.2.W	PLP.51.2.W	PLP.69.2.W
		PLP.21.2.ZP	PLP.51.2.ZP	PLP.69.2.ZP
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru / I roku studiów (Ścieżka A,C), • zaliczenia II, III semestru / I, II roku studiów (Ścieżka B), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, Semestr II (Ścieżka A,C) Rok I, II, Semestr II, III (Ścieżka B)		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. n. med. i n. o zdr. Elżbieta Cipora – prof. ucz. dr n. med. Wojciech Skibiński mgr piel. Elżbieta Trebenda opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, farmakologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A - 20 godz. (II sem.) Ścieżka B – 45 godz. (II sem.) Ścieżka C – 30 godz. (II sem.) Zajęcia praktyczne: Ścieżka A, B, C - 20 godz. (II sem.) Praktyka zawodowa: Ścieżka A - 60 godz. (II sem.) Ścieżka B – 140 godz. (III sem.) Ścieżka C – 140 godz. (II sem.)		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów z patogenezą, zasadami postępowania diagnostycznego i leczniczego oraz zasadami profesjonalnej opieki w chorobach chirurgicznych; • przygotowanie studentów do sprawowania opieki przed i pooperacyjnej nad chorymi leczonymi chirurgicznie z uwzględnieniem stanu zdrowia i wieku pacjenta, zgodnie z zasadami oraz procedurami obowiązującymi w praktyce; • przekazanie studentom wiedzy i umiejętności dotyczących edukacji pacjenta leczonego chirurgicznie w wybranych jednostkach chorobowych.
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady z wykorzystaniem technik audiowizualnych.</p> <p>Zajęcia praktyczne: pokaz, instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku.</p> <p>Praktyki zawodowe: instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Wykłady – (E) egzamin w II semestrze (A, B, C) Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z egzaminu pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach oraz zaliczenia umiejętności pielęgniarskich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Ścieżka A, B, C (5 godz.) Chirurgia Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Choroby żył i tętnic: diagnozowanie, objawy, leczenie. 2. Wybrane choroby układu pokarmowego wymagające interwencji chirurgicznej – diagnostyka, objawy, leczenie. 3. Urazy narządu ruchu: stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania -przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego. 4. Urazy czaszkowo-mózgowe oraz inne urazy układu nerwowego. 5. Postępowanie z chorym w obrażeniach klatki piersiowej, tchawicy, przepony, jamy brzusznej i miednicy.

Ścieżka A (15 godz.)

Pielęgniarstwo chirurgiczne

Tematy wykładów:

1. Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii.
2. Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce.
3. Żywnienie w chirurgii.
4. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.
5. Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
6. Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego z wytworzeniem stomii.
7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wylonioną urostomią.
8. Specyfika chirurgii jednego dnia.
9. Przeszczepianie narządów i tkanek.
10. Specyfika postępowania chirurgicznego wobec pacjenta w wieku podeszłym.

Ścieżka B (40 godz.)

Pielęgniarstwo chirurgiczne

Tematy wykładów:

1. Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii.
2. Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce.
3. Żywnienie w chirurgii.
4. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.
5. Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
6. Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego z wytworzeniem stomii.
7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wylonioną urostomią.
8. Specyfika chirurgii jednego dnia.
9. Przeszczepianie narządów i tkanek.
10. Specyfika postępowania chirurgicznego wobec pacjenta w wieku podeszłym.
11. Równowaga wodno-elektrolitowa ustroju podstawą bezpieczeństwa działania chirurgicznego.
12. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń gospodarki kwasowo-zasadowej w chirurgii.
13. Nowotwory i ich leczenie.
14. Ból jako problem chirurgiczny – zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu
15. Zapalenie wyrostka robaczkowego, zasady postępowania z chorym w okresie przed i pooperacyjnym.
16. Przepuklina zwykła i powikłana. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym.
17. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z kamicą pęcherzyka żółciowego leczonego operacyjnie.
18. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.
19. Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem otrzewnej.
20. Pielęgnacja chorego z przerostem gruczołu krokowego.
21. Pielęgnowanie chorego z kamicą moczową.
22. Opieka nad chorym z nadczynnością tarczycy w aspekcie leczenia chirurgicznego.
23. Pielęgnowanie i edukacja pacjenta z chorobą naczyń obwodowych.
24. Opieka nad chorym z żylakami kończyn dolnych oraz zakrzepicą.
25. Zasady postępowania przed i pooperacyjnego w przypadku operacji serca.

Ścieżka C (25 godz.)

Pielęgniarstwo chirurgiczne

Tematy wykładów:

1. Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii.
2. Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce.
3. Żywnienie w chirurgii.
4. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.
5. Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
6. Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego z wytworzeniem stomii.
7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z wylonioną urostomią
8. Specyfika chirurgii jednego dnia.
9. Przeszczepianie narządów i tkanek.
10. Specyfika postępowania chirurgicznego wobec pacjenta w wieku podeszłym.
11. Równowaga wodno-elektrolitowa ustroju podstawą bezpieczeństwa działania chirurgicznego
12. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń gospodarki kwasowo-zasadowej w chirurgii.
13. Nowotwory i ich leczenie.
14. Zapalenie wyrostka robaczkowego, zasady postępowania z chorym w okresie przed i pooperacyjnym.
15. Przepuklina zwykła i powikłana. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym.
16. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z kamicą pęcherzyka żółciowego leczonego operacyjnie.
17. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.
18. Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem otrzewnej.
19. Pielęgnowanie chorego z kamicą moczową.
20. Opieka nad chorym z nadczynnością tarczycy w aspekcie leczenia chirurgicznego.
21. Pielęgnacja chorego z przerostem gruczołu krokowego.

Ścieżka A, B, C (20 godz.)**Tematy zajęć praktycznych:**

1. Organizacja pracy pielęgniarskiej w oddziale chirurgicznym.
2. Zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym. Diagnostyka pielęgniarska w chirurgii.
3. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta chirurgicznego do badań diagnostycznych i postępowanie po ich wykonaniu.
4. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie ostrym i planowym.
5. Opieka nad pacjentem po zabiegu chirurgicznym. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
6. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu pooperacyjnego.
7. Przygotowanie do zabiegu i pielęgnowanie po operacji pacjenta leczonego endoprotezoplastyką totalną stawu biodrowego.
8. Zasady postępowania pielęgniarskiego z pacjentem z odmą płucną.
9. Problemy pielęgnacyjne u chorego z drenażem klatki piersiowej.
10. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu do zabiegu i opiece pooperacyjnej w przypadku resekcji żołądka.
11. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.
12. Zasady postępowania z chorym z zapaleniem wyrostka robaczkowego w okresie przed i pooperacyjnym.
13. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z zapaleniem otrzewnej.
14. Diagnostyka pielęgniarska i planowanie opieki z niedrożnością jelit.
15. Zasady postępowania z chorym w przypadku przepuklin brzusznych powikłanych i niepowikłanych.
16. Przygotowanie do zabiegu i opieka pooperacyjna nad chorym z żylakami odbytu - zadania edukacyjne pielęgniarki.
17. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z przerostem gruczołu krokowego.
18. Problemy pielęgnacyjne chorego z żylakami kończyn dolnych w okresie przed i pooperacyjnym. Edukacja pacjenta z żylakami kończyn dolnych.
19. Zadania pielęgniarki wobec chorego przygotowanego do amputacji naczyniowej kończyn dolnych., opieka pooperacyjna.
20. Przygotowanie i podanie leków różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
21. Działania profilaktyczne pielęgniarki wobec chorych leczonych w oddziale chirurgicznym.
22. Realizacja roli edukacyjnej pielęgniarki w opiece nad pacjentem chirurgicznym.

Ścieżka A (60 godz.), Ścieżka B, C (140 godz.)**Tematy praktyk zawodowych:**

1. Przyjęcie chorego do oddziału chirurgicznego.
2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego w trybie pilnym i planowym.
3. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych i opieka po badaniu.
4. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie przewodu pokarmowego: przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, wątroby, gruczołów wydzielania wewnętrznego oraz narządów ruchu.
5. Profilaktyka zakażenia ran w chirurgii.
6. Opieka nad chorym w chirurgii urazowej – stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania.
7. Chory z drenażem klatki piersiowej.
8. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.
9. Opieka nad chorym oparzoną.
10. Odżywianie chorego w chirurgii.
11. Dokumentowanie opieki nad chorym w chirurgii.
12. Planowanie i realizowanie opieki pooperacyjnej nad pacjentem chirurgicznym.
13. Podejmowanie działań mających na celu przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji pacjenta chirurgicznego.
14. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorymi po urazach wielonarządowych.
15. Pielęgnowanie chorego ze schorzeniami naczyń obwodowych i po operacjach naczyniowych.
16. Działania profilaktyczne wobec chorych leczonych chirurgicznie.

17.	Zamierzone efekty uczenia się	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne, zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom, zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową, zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych, prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe, pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną, oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> przestrzegania praw pacjenta.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Cipora E.: Wprowadzenie do chirurgii. PWSZ im. J. Grodka w Sanoku, Sanok 2014. Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wybrane problemy z praktyki pielęgniarstwa oddziałów chirurgii ogólnej. Wydanie II, Czelej, Lublin 2006. Noszczyk W.: Chirurgia. Repetytorium. Wyd. PZWL, Warszawa 2019. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. PZWL, Warszawa 2021. Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wyd. PZWL, Warszawa 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Fibak J.: Chirurgia. Repetytorium, PZWL, Warszawa 2010. Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wydanie I, Czelej, Lublin 2008. Karpel E., Jałowiecki P. (red.): Ogólne powikłania pooperacyjne, Wyd. PZWL, Warszawa 2009. Noszczyk W. (red.) Chirurgia Tom I, II. Wyd. PZWL, Warszawa 2021.
-----	--	---

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
CHIRURGIA I PIELĘGNIARSTWO CHIRURGICZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
--------------------------	--	-------------	--------------------

W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:

D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, <u>chirurgicznym</u> , położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	wykłady	test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	wykłady	test pisemny
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne	wykłady	test pisemny
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom	wykłady	test pisemny
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową	wykłady	test pisemny
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	wykłady	test pisemny

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk

W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:

D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	praktyki zawodowe	samoocena ocena opiekuna praktyk
---------------	------------------------------	-------------------	-------------------------------------

**POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA
I PIEŁĘGNIARSTWO POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE**

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.56.2.W PLP.56.3.ZP PLP.56.3.PZ	PLP.73.2.W PLP.73.2.ZP PLP.73.2PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia III semestru, II roku studiów (Ścieżka B), • zaliczenia II semestru, I roku studiów (ścieżka C), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, II Semestr II, III		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. o zdr. Aneta Mielnik dr n. med. Beata Bałon opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii człowieka		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka B - 25 godz. (II sem.) Ścieżka C - 20 godz. (II sem.) Zajęcia praktyczne: Ścieżka B – 20 godz. (III) Ścieżka C- 20 godz. (II sem.) Praktyki zawodowe: Ścieżka B – 100 godz. (III) Ścieżka C- 60 godz. (II sem.)		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie wiedzy z zakresu postępowania diagnostycznego, leczniczego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy i noworodka, a także kobiety ze schorzeniami ginekologicznymi, zdobycie umiejętności rozpoznawania oraz rozwiązywania problemów zdrowotnych kobiet w różnym wieku.		

14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady: wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku.</p> <p>Zajęcia praktyczne: metoda indywidualnego przypadku.</p> <p>Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziały, objaśnienie, prelekcja.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w II semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania: Zaliczenie obejmujące test jednokrotnego wyboru.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarskich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Ścieżka B, C (5 godz.) Położnictwo i ginekologia – część kliniczna. Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii. 2. Etiopatogeneza i klinika schorzeń ginekologicznych. 3. Nowotwory narządu rodniczego oraz gruczołu piersiowego u kobiet. 4. Niepłodność - problemy diagnostyki i terapii. <p>Ścieżka B (20 godz.), Ścieżka C (15 godz.) Pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne. Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opieka medyczna nad kobietą w różnych okresach jej życia. 2. Ogólne zasady, cele i organizacja opieki przedkoncepcyjnej. Wytyczne WHO oraz przepisy prawne dotyczące zdrowia kobiety. 3. Wybrane zagadnienia bioetyczne oraz uwarunkowania kulturowe dotyczące ochrony zdrowia kobiet. 4. Planowanie rodziny z uwzględnieniem czynników ryzyka. 5. Opieka nad kobietą w ciąży fizjologicznej. 6. Poród fizjologiczny - okresy, mechanizm, obserwacja rodzącej. 7. Opieka pielęgniarska nad położnicą w położeniu fizjologicznym. 8. Podstawy opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem i wcześniakiem. 9. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentką ze schorzeniami ginekologicznymi.

Ścieżka B, C (20 godz.)

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rola i zadania położnej/pielęgniarki w izbie przyjęć położniczo-ginekologicznej.
2. Przygotowanie ciężarnej do porodu z uwzględnieniem obowiązujących zaleceń WHO.
3. Obserwacja rodzącej w poszczególnych okresach porodu.
4. Opieka i pielęgnowane noworodka dojrzałego i donoszonego.
5. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem niedojrzałym i/lub niedonoszonym.
6. Pielęgnowanie ciężarnej z poronieniem i porodem przedwczesnym.
7. Postępowanie z ciężarną po terminie porodu.
8. Opieka nad ciężarną z niedokrwistością w przebiegu ciąży.
9. Pielęgnowanie pacjentki z cukrzycą w ciąży.
10. Pielęgnowanie ciężarnych z gestozą.

Ścieżka B (100 godz.)

Tematy praktyki zawodowej:

1. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne w położnictwie i ginekologii. Ocena ryzyka ciążowego.
2. Cele i zasady opieki przedkoncepcyjnej - zadania pielęgniarki/położnej.
3. Wywiad położniczo - ginekologiczny.
4. Diagnostowanie stanu oraz planowanie opieki nad pacjentką w oddziale położniczo - ginekologicznym.
5. Interwencje pielęgniarskie w wybranych problemach położniczo - ginekologicznych.
6. Przygotowanie, opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w położnictwie i ginekologii.
7. Edukacja położnicy z zakresie laktacji, karmienia naturalnego i pielęgnacji noworodka.
8. Przygotowanie do operacji ginekologicznej drogą pochwową/brzuszną pielęgnowanie po zabiegu.
9. Profilaktyka chorób ginekologicznych.
10. Opieka i edukacja pacjentki po zabiegu mastektomii.
11. Przygotowanie do samoopieki i edukacja w wybranych schorzeniach położniczo - ginekologicznych.
12. Wsparcie społeczne pacjentek w ginekologii onkologicznej.
13. Elementy psychoprofilaktyki okresu ciąży, porodu, połogu.
14. Metody łagodzenia bólu porodowego.
15. Rola i zadania szkół rodzenia.
16. Pielęgnowanie ciężarnej z wybraną patologią łożyska.
17. Postępowanie z ciężarną w przypadku przedwczesnego pęknięcia błon płodowych.
18. Postępowanie w przypadku konfliktu serologicznego w układzie Rh i ABO.
19. Przebieg ciąży w przypadku wybranej niepołożniczej choroby układowej.
20. Opieka nad ciężarną z zaburzeniami endokrynologicznymi.
21. Postępowanie pielęgniarki w przypadku niepomyślnego ukończenia ciąży.
22. Edukacja ciężarnej w zakresie stylu życia w ciąży.
23. Edukacja położnicy w zakresie stylu życia w okresie połogu.
24. Pielęgnowanie w przypadku zakażeń i stanów zapalnych w ginekologii.
25. Farmakoterapia okresu ciąży, porodu, połogu oraz wybranych schorzeń ginekologicznych.
26. Zastosowanie metod diagnostycznych w różnych stanach klinicznych w położnictwie i ginekologii.
27. Dokumentowanie działań pielęgniarskich w oddziale położniczym i ginekologicznym.

		<p>Ścieżka C (60 godz.)</p> <p>Tematy praktyki zawodowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne w położnictwie i ginekologii. Ocena ryzyka ciąży. 2. Cele i zasady opieki przedkoncepcyjnej - zadania pielęgniarki/położnej. 3. Wywiad położniczo - ginekologiczny. 4. Diagnozowanie stanu oraz planowanie opieki nad pacjentką w oddziale położniczo - ginekologicznym. 5. Interwencje pielęgniarskie w wybranych problemach położniczo - ginekologicznych. 6. Przygotowanie, opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w położnictwie i ginekologii. 7. Edukacja położnicy z zakresie laktacji, karmienia naturalnego i pielęgnacji noworodka. 8. Przygotowanie do operacji ginekologicznej drogą pochwową/brzuszną i pielęgnowanie po zabiegu. 9. Profilaktyka chorób ginekologicznych. 10. Opieka i edukacja pacjentki po zabiegu mastektomii. 11. Przygotowanie do samoopieki i edukacja w wybranych schorzeniach położniczo - ginekologicznych. 12. Wsparcie społeczne pacjentek w ginekologii onkologicznej. 13. Elementy psychoprofilaktyki okresu ciąży, porodu, połogu. 14. Metody łagodzenia bólu porodowego. 15. Rola i zadania szkół rodzenia.
17.	<p>Zamierzone efekty kształcenia*</p>	<p>Wiedza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia, • cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej, • okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu, • etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych. <p>Umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej, • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, • prowadzić rozmowę terapeutyczną. <p>Kompetencje społeczne</p> <p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.
18.	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bień A. (red.): Opieka nad kobietą ciężarną. PZWL, Warszawa, 2009. 2. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo i ginekologia T. I i II. PZWL, Warszawa, 2015. 3. Iwanowicz - Palus G.:Prowadzenie porodu. PZWL, Warszawa, 2010. 4. Łepecka - Klusek C. (red.): Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa, 2010. 5. Rabiej M., Dmoch - Gajzerska E. (red.): Opieka położnej w ginekologii i onkologii ginekologicznej. PZWL, Warszawa, 2016. 6. Stadnicka G. (red.): Opieka przedkoncepcyjna. PZWL, Warszawa, 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Bień A. (red.): Alternatywne metody opieki okołoporodowej. PZWL, Warszawa, 2012.
2. Ćwiek D., Augustyniuk K., Branecka - Woźniak D.: Szkoła rodzenia. PZWL, Warszawa, 2010.
3. Dmoch-Gajzlerska E., Woollard M., Hinshaw K., Dmoch-Gajzlerska E.: Stany naglące w położnictwie. PZWL, Warszawa, 2011.
4. Gadzinowski J., Hnatyszyn G., Kęsiak M.: Podstawy neonatologii. PZWL, Warszawa, 2010.
5. Jane H.: Zaburzenia psychiczne w ciąży i porożu. Urban & Partner, 2012.
6. Paterson L., Sandbrook S., Trotter S.: Noworodek i jego rodzina. Praktyka położnicza. PZWL, Warszawa, 2011.
7. Szostak-Węgierek D., Cichocka A.: Żywnienie kobiet w ciąży. PZWL, Warszawa, 2011.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	wykłady	test pisemny
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test pisemny
D.W15.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej	wykłady	test pisemny
D.W16.	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie porożu	wykłady	test pisemny
D.W17.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych	wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk samoocena

BADANIA NAUKOWE W PIELEGNIARSTWIE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Badania naukowe w pielęgniarstwie		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.13.1.W	PLP.43.1.W	PLP.64.1.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów (wykłady), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n o zdr. Aneta Mielnik		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Brak		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 5 godz. Ścieżka B, C – 10 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie do prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie oraz naukowego opracowania wyników badań do prezentacji/publikacji.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych.		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie (Z) – zaliczenie bez oceny w I semestrze (Ścieżka A, B, C). Opracowanie koncepcji pracy naukowej związanej z tematyką pielęgniarstwa (temat, cel, problemy, metody, techniki, narzędzia badawcze, piśmiennictwo).</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka A (5 godz.) B, C (10 godz.) Tematy wykładów: 1. Metodologia jako nauka. Cel i metoda poznania naukowego. 2. Etapy postępowania badawczego. Przedmiot i cel badań 3. Problem naukowy. Klasyfikacja problemów badawczych. Hipotezy badawcze. 4. Ustalenie zmiennych zależnych i niezależnych. 5. Metody i techniki badań. Zasady konstruowania narzędzi badawczych. 6. Zasady konstrukcji opracowania naukowego. 7. Metodologiczne kryteria oceny tekstu naukowego.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa, • metody i techniki prowadzenia badań naukowych, • zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
		Umiejętności	Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych, • przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.
		Kompetencje społeczne	Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Piśmiennictwo podstawowe: 1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2020. 2. Antos E., Wojciechowska M.: Profilaktyka i edukacja zdrowotna w badaniach naukowych w pielęgniarstwie oraz naukach o zdrowiu . AWF, Warszawa 2019. Literatura uzupełniająca: 1. Jackowski M.: Ochrona danych medycznych. Wolters Kulwer Polska, Warszawa 2011.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu BADANIA NAUKOWE W PIELEGNIARSTWIE w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	wykłady	opracowanie koncepcji pracy naukowej
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	wykłady	opracowanie koncepcji pracy naukowej
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	wykłady	opracowanie koncepcji pracy naukowej
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych	wykłady	opracowanie koncepcji pracy naukowej
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi	wykłady	opracowanie koncepcji pracy naukowej
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	wykłady	samoocena

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Seminarium dyplomowe		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.75.2.S	PLP.76.2.S PLP.76.3.S	PLP.77.1.S PLP.77.2.S
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów (Ścieżka A), • zaliczenia II, III semestru, I, II roku studiów (Ścieżka B), • zaliczenia I, II semestru, I roku studiów (Ścieżka C), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, II Semestr I, II, III		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr piel. Małgorzata Dżugan mgr piel. Jolanta Superson mgr piel. Marzena Szuwalska mgr piel. Elżbieta Trebenda		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Seminaria		
10.	Wymagania wstępne	Brak		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Seminarium: Ścieżka A – 15 godz.(II sem.) Ścieżka B – 45 godz. (II, III sem.) Ścieżka C – 45 godz.(I, II sem.)		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie do prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie oraz naukowego opracowania wyników badań do prezentacji/publikacji.		
14.	Metody dydaktyczne	Metody praktyczne		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia seminariów: Zaliczenie (Z) – zaliczenie bez oceny w II semestrze (Ścieżka A). Zaliczenie (Z) – zaliczenie bez oceny w II, III semestrze (Ścieżka B). Zaliczenie (Z) – zaliczenie bez oceny w I, II semestrze (Ścieżka C). - na podstawie aktywności na seminariach oraz oceny wykonywania kolejnych etapów związanych z badaniami naukowymi w pielęgniarstwie.</p>		

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Ścieżka A (15 godz.) B, C (45 godz.) Tematy seminarium: <ol style="list-style-type: none"> 1. Etapy postępowania badawczego. Przedmiot i cel badań (<i>czynności preparacyjne i realizacyjne w pracach teoretycznych i badawczych</i>). 2. Problem naukowy. Klasyfikacja problemów badawczych. Warunki poprawności formułowania i uzasadniania problemu naukowego. 3. Struktura pracy licencjackiej. 4. Kryteria poprawności doboru literatury przedmiotu i jej wykorzystania dla celów pracy (<i>zakres, aktualność i umiejętność jej prezentacji</i>). 5. Formalno-techniczne aspekty pracy (<i>język pracy, przypisy i ich rodzaje, bibliografia, aneksy</i>). 6. Metodologiczne warunki poprawności tytułu pracy i jej zawartości merytorycznej. Elementy składowe pełnego tytułu (<i>przedmiot, zakres, charakter i aspekt</i>). 7. Hipotezy robocze w pracy licencjackiej. 8. Zasady konstruowania narzędzi badawczych. 9. Zasady opracowywania wyników badań. 10. Sposoby prezentacji uzyskanych wyników badań (<i>tabele, wykresy, diagramy</i>).
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	Student zna i rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa, • metody i techniki prowadzenia badań naukowych, • zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
Umiejętności		Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych, • przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi. 	
Kompetencje społeczne		Student jest gotów do: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Piśmiennictwo podstawowe: <ol style="list-style-type: none"> 3. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2020. 4. Antos E., Wojciechowska M.: Profilaktyka i edukacja zdrowotna w badaniach naukowych w pielęgniarstwie oraz naukach o zdrowiu . AWF, Warszawa 2019. Literatura uzupełniająca: <ol style="list-style-type: none"> 2. Jackowski M.: Ochrona danych medycznych. Wolters Kulwer Polska, Warszawa 2011.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu BADANIA NAUKOWE W PIELĘGNIARSTWIE w odniesieniu do form zajęć			
Numer efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa	seminaria	opracowanie koncepcji pracy naukowej
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych	seminaria	opracowanie koncepcji pracy naukowej
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej	seminaria	opracowanie koncepcji pracy naukowej
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			

D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych	seminaria	aktywność ocena wykonania kolejnych etapów pracy
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi	seminaria	aktywność ocena wykonania kolejnych etapów pracy
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	seminaria	samoocena

PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawowa Opieka Zdrowotna		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Kierunek Pielęgniarstwo		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.08.1.W PLP.08.1.ZP PLP.08.1.PZ	PLP.38.1.W PLP.38.2.ZP PLP.38.2.PZ	PLP.62.1.W PLP.62.1.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauki podstaw opieki pielęgniarstwa, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów (Ścieżka A, C), • zaliczenia I, II semestru, I roku studiów (Ścieżka B), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr piel. Urszula Górniak mgr piel. Jolanta Superson opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne (Ścieżka A, B) Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Wiedza i umiejętności z zakresu: fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, farmakologii, pielęgniarstwa internistycznego, geriatrii i pielęgniarstwa geriatrycznego, pielęgniarstwa pediatrycznego.		

11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	<p>Wykłady: Ścieżka A – 20 godz. Ścieżka B, C – 30 godz.</p> <p>Zajęcia praktyczne: Ścieżka A (I sem.), Ścieżka B (II sem.) - 20 godz.</p> <p>Praktyki zawodowe: Ścieżka A – 65 godz.(I sem.) Ścieżka B – 100 godz.(II sem.) Ścieżka C – 80 godz.(II sem.)</p>
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie studenta w zakresie planowania, realizowania i oceny działań podejmowanych w ramach pielęgniarstwa w środowisku rodzinnym nad osobami zdrowymi, chorymi i niepełnosprawnymi w środowisku zamieszkania, pracy, wychowania i nauki.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych, pogadanka, dyskusja, pokaz filmów dydaktycznych, zajęcia praktyczne.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w I semestrze na podstawie testu pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarstwa i ich udokumentowanie w karcie.</p>

16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Ścieżka A (20 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System opieki zdrowotnej w Polsce. Podsystem podstawowej opieki zdrowotnej. Koncepcja POZ według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). POZ w Polsce i na świecie po 1999 roku. Zadania pielęgniarki i innych pracowników w ramach POZ. Kompetencje pielęgniarki i położnej POZ. 2. System zarządzania informacją w ramach POZ. Wsparcie społeczne w praktyce pielęgniarki POZ. 3. Determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej. Standardy opieki pielęgniarskiej w POZ. 4. Koncepcja opieki środowiskowej w pielęgniarstwie. Modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w POZ. Opieka domowa w ramach POZ, długoterminowa opieka pielęgniarska. 5. Podmiot opieki pielęgniarki POZ. Odrębności w opiece środowiskowo rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej. 6. Praca pielęgniarki POZ w oparciu o metodę procesu pielęgnowania. Gromadzenie informacji, diagnozowanie, metody pracy i dokumentowanie ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy. <p>Ścieżka B, C (30 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. System opieki zdrowotnej w Polsce. Podsystem podstawowej opieki zdrowotnej. Koncepcja POZ według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). POZ w Polsce i na świecie po 1999 roku. Zadania pielęgniarki i innych pracowników w ramach POZ. Kompetencje pielęgniarki i położnej POZ. 2. System zarządzania informacją w ramach POZ. Wsparcie społeczne w praktyce pielęgniarki POZ. 3. Determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej. Standardy opieki pielęgniarskiej w POZ. 4. Koncepcja opieki środowiskowej w pielęgniarstwie. Modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w POZ. Opieka domowa w ramach POZ, długoterminowa opieka pielęgniarska. 5. Podmiot opieki pielęgniarki POZ. Odrębności w opiece środowiskowo rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej. 6. Praca pielęgniarki POZ w oparciu o metodę procesu pielęgnowania. Gromadzenie informacji, diagnozowanie, metody pracy i dokumentowanie ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy. 7. Rynek usług medycznych. Kontraktowanie świadczeń pielęgniarek i położnych POZ. Organizacyjno-prawne aspekty wykonywania zawodu. 8. Formy udzielania świadczeń zdrowotnych. Pielęgniarka POZ w roli świadczeniodawcy. 9. Organizacja opieki pielęgniarskiej nad dziećmi i młodzieżą w szkole. 10. Pielęgniarstwo w ochronie zdrowia pracujących. 11. Choroba jako czynnik zmian w rodzinie – analiza zmian zachodzących w rodzinie w wyniku choroby. 12. Pielęgniarska opieka nad chorym w środowisku domowym.
-----	---	---

Ścieżka A, B (20 godz.)**Tematy zajęć praktycznych:**

1. Proces pielęgnowania w podstawowej opiece zdrowotnej – rola, struktura i zadania.
2. Genogram rodziny – zapis graficzny dla celów profilaktyki i opieki pielęgniarskiej.
3. Promocja zdrowia i profilaktyka w praktyce pielęgniarki POZ.
4. Pomoc społeczna – wsparcie instytucjonalne w pielęgniarstwie POZ.
5. Edukacja zdrowotna i profilaktyka w środowisku nauczania i wychowania.
6. Dziecko chore i niepełnosprawne w rodzinie.
7. Zarządzanie informacją w podstawowej opiece zdrowotnej.

Ścieżka A (65 godz.), Ścieżka C (80 godz.)**Tematy praktyk zawodowych:**

1. Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta. Rozpoznawanie stanu człowieka zdrowego.
2. Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesu pielęgnowania.
3. Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno-opiekuńczej rodziny.
4. Ocena stanu higienicznego skóry i włosów, uzębienia i odżywienia, postawy, proporcji ciała, zakresu ruchów w stawach.
5. Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku.
6. Planowanie działań prozdrowotnych w oparciu o rozpoznane czynniki ryzyka, zmierzających do zachowania oraz potęgowania zdrowia.
7. Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej.
8. Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie.
9. Realizacja programów edukacji zdrowotnej.
10. Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej).
11. Realizacja zadań pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania.
12. Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną.
13. Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego.

		<p>Ścieżka B (100 godz.) Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta. Rozpoznawanie stanu człowieka zdrowego. 2. Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesu pielęgnowania. 3. Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno-opiekuńczej rodziny. 4. Ocena stanu higienicznego skóry i włosów, uzębienia i odżywienia, postawy, proporcji ciała, zakresu ruchów w stawach. 5. Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku. 6. Planowanie działań prozdrowotnych w oparciu o rozpoznane czynniki ryzyka, zmierzających do zachowania oraz potęgowania zdrowia. 7. Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej. 8. Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie. 9. Realizacja programów edukacji zdrowotnej. 10. Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej). 11. Realizacja zadań pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania. 12. Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną. 13. Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego. 14. Promocja zdrowia i profilaktyka w środowiskach podopiecznych. 15. Zadania pielęgniarki środowiskowo /rodzinnej nad dzieckiem niepełnosprawnym. 16. Zakres współpracy pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej z położną środowiskową w opiece nad rodziną, kobietą i dzieckiem w różnych okresach życia i fazach zdrowia. 17. Konstruowanie planów całościowej opieki dla rodziny na przykładzie wybranych sytuacji zdrowotnych (np. pacjent ze stomią, dziecko z cukrzycą, pacjent ze stwardnieniem rozsianym, pacjent z upośledzeniem umysłowym, pacjent z afazją) w środowisku zamieszkania. 18. Program pielęgniarskiej opieki nad pracującymi w wybranym środowisku pracy. 19. Pielęgniarska opieka długoterminowa realizowana w domu pacjenta – zasady kwalifikacji, planowanie opieki, realizowane zadania. 20. Diagnozowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i środowiska szkolnego. 						
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="352 1341 541 1626">Wiedza</td> <td data-bbox="541 1341 1572 1626"> <p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia, • warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej, • metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="352 1626 541 1767">Umiejętności</td> <td data-bbox="541 1626 1572 1767"> <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej • oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="352 1767 541 1908">Kompetencje społeczne</td> <td data-bbox="541 1767 1572 1908"> <p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną. </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia, • warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej, • metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży. 	Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej • oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych. 	Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia, • warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej, • metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży. 							
Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej • oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych. 							
Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną. 							

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. PZWL, Warszawa 2019. Kabala A., Nowacka A., Pawłowska E.: POZ w Polsce. Struktura, zadania, funkcje. PZWL, Warszawa 2017. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Woynarowska B., — Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka., Warszawa, 2018, PWN Dominiak I. , Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D. (red.): — Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych., Sopot, 2016, Edumetriq.
------------	---	--

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia	wykłady	test pisemny
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstkich w podstawowej opiece zdrowotnej	wykłady	test pisemny
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży	wykłady	test pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
CU33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej	praktyki zawodowe	aktywność na zajęciach opis przypadku sprawdzian praktyczny
CU34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	aktywność na zajęciach proces pielęgnowania opis przypadku sprawdzian praktyczny
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	praktyki zawodowe	samoocena studenta obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk

ANESTEZJOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu		Ścieżka A	Ścieżka B
			PLP.25.2.W PLP.25.2.PZ	PLP.54.2.W PLP.54.2.C PLP.54.3.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów (Ścieżka A,C), • zaliczenia II, III semestru, I, II roku studiów (Ścieżka B), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, II Semestr II, III		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr n. o zdr. Krzysztof Jakubowski dr n. med. Marek Wojtaszek opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa, anatomii, fizjologii, patologii		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 20 godz.(II sem.) Ścieżka B, C – 10 godz. (II sem.) Ćwiczenia: Ścieżka B, C – 20 godz.(II sem.) Praktyka zawodowa: Ścieżka A – 50 godz. (II sem.) Ścieżka B – 40 godz. (III sem.) Ścieżka C – 40 godz. (II sem.)		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie studenta do realizacji opieki nad pacjentem w wybranych stanach zagrożenia życia, postępowania anestezjologicznego oraz kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów hospitalizowanych w oddziale intensywnej opieki medycznej.		

14.	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny Dyskusja dydaktyczna Studium przypadku Instruktaż
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w II semestrze na podstawie testu pisemnego.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń: Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w II semestrze na podstawie wykonanego zadania i procesu pielęgnowania pacjenta w OAiT. (Ścieżka B)</p> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarzkich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Ścieżka A (20 godz.) Tematy wykładów: Anestezjologia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anestezja. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia. 2. Intensywny nadzór bezprzyrządowymi i przyrządowymi - rozpoznanie stanu zagrożenia życia. 3. Metody i przyrządy stosowane do udrażniania dróg oddechowych i sztucznej wentylacji. 4. Reanimacja krążeniowo-oddechowa. 5. Zasady reanimacji krążeniowo-oddechowej u dzieci i dorosłych. 6. Farmakoterapia w resuscytacji krążeniowo-oddechowej. 7. Elektroterapia w zagrażających życiu zaburzeniach rytmu serca. <p>Pielęgniarstwo w zagrożeniu życia Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elementy postępowania anestezjologicznego – zadania pielęgniarki. 2. Postępowanie pielęgniarckie z pacjentem w niewydolności krążeniowo – oddechowej w oddziale intensywnej terapii. 3. Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym żylnym i tętnicznym. 4. Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny i zapobieganie. 5. Ostre stany chorobowe układu oddechowego, ARDS – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki. 6. Zator płucny – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki. 7. Wstrząs – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki. 8. Ostra niewydolność nerek – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki. 9. Ostre zapalenie trzustki i śpiączka wątrobowa – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki. 10. Intensywna terapia i opieka pielęgniarcka w cukrzycy. 11. Sepsa – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki. 12. Zespół dysfunkcji wielonarządowej (MODS) – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki. 13. Zatrucia – przyczyny i postępowanie. 14. Żywienie parenteralne krytycznych chorych. 15. Śmierć pnia mózgu – diagnostyka. Elementy transplantologii, problemy etyczne - moralne.

Ścieżka B, C (10 godz.)**Tematy wykładów:****Anestezjologia:**

1. Anestezja. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia.
2. Intensywny nadzór bezprzyrządowymi i przyrządowymi - rozpoznanie stanu zagrożenia życia.
3. Metody i przyrządy stosowane do udrażniania dróg oddechowych i sztucznej wentylacji.
4. Reanimacja krążeniowo-oddechowa.

Pielęgniarstwo w zagrożeniu życia**Tematy wykładów:**

1. Elementy postępowania anestezjologicznego – zadania pielęgniarki.
2. Postępowanie pielęgniarstwo z pacjentem w niewydolności krążeniowo – oddechowej w oddziale intensywnej terapii.
3. Opieka nad chorym nieprzytomnym.
4. Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym żylnym i tętniczym.
5. Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny i zapobieganie.
6. Ostre stany chorobowe układu oddechowego, ARDS – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.

Ścieżka B, C (20 godz.)**Tematy ćwiczeń:**

1. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci.
2. Bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych.
3. Prowadzenie żywienia dojelitowego przez zgłębnik i przetokę odżywcza.
4. Zasady żywienia pozajelitowego.
5. Pielęgnowanie pacjenta z przetoką jelitową.
6. Pielęgnowanie pacjenta z rurką intubacyjną.
7. Opieka pielęgniarstwo nad pacjentem z założoną tracheotomią.

Ścieżka A (50 godz.), Ścieżka B, C (40 godz.)**Tematy praktyk zawodowych:**

1. Działania diagnostyczne pielęgniarki w oddziale intensywnej opieki medycznej.
2. Udział pielęgniarki w znieczuleniu przewodowym i ogólnym chorego.
3. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym w ostrym okresie zawału serca oraz rola pielęgniarki w rozpoznawaniu i terapii zaburzeń rytmu serca.
4. Zasady opieki wobec pacjenta z obrzękiem płuc.
5. Zadania diagnostyczne i lecznicze pielęgniarki wobec pacjenta z ostrą niewydolnością oddechową.
6. Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem ze sztuczną wentylacją płuc.
7. Zadania pielęgniarki w stanach ostrego zagrożenia życia.
8. Zasady opieki nad pacjentem we wstrząsie.
9. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po nagłym zatrzymaniu krążenia.
10. Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego z ostrą niewydolnością nerek.
11. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym leczonym metodą dializy ustrojowej i pozaustrojowej.
12. Rola i zadania pielęgniarki w udzielaniu pomocy przedlekarskiej oraz w zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych.
13. Monitorowanie metodami bezprzyrządowymi i przyrządowymi podstawowych funkcji życiowych i ocena stanu chorego.
14. Problemy opiekuńcze pacjentów w stanach zagrożenia życia.
15. Dokumentowanie stanu chorego leczonego w OIOM.
16. Działania diagnostyczne, terapeutyczne i pielęgnacyjne podejmowane przez pielęgniarkę w intensywnej opiece medycznej.

			<p>17. Podejmowanie działań pielęgniarzkich z zakresu reanimacji i resuscytacji krążeniowo – oddechowej.</p> <p>18. Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia.</p> <p>19. Opieka nad chorym po reanimacji.</p> <p>20. Problemy psychologiczne chorych hospitalizowanych w oddziale intensywnej opieki medycznej.</p> <p>21. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszkolowym w oddziale intensywnej opieki medycznej.</p>
18.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS), metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu, patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia, zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarzką, ustalać cele i plan opieki pielęgniarzkiej, wdrażać interwencje pielęgniarzkie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarzkiej, prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe, rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną, oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe, wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Anders J. (red): Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo – oddechowa, podręcznik dla studentów. Wyd. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2011. Krajewska –Kułak E., Rolka J., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgniarzkie w stanach zagrożenia życia. PZWL, Warszawa 2009. Mayzner-Zawadzka E. (red): Anestezjologia kliniczna z elementami intensywnej terapii i leczenia bólu. Wyd. PZWL, Warszawa 2009. Wołowicka L., Dyk D. (red): Anestezjologia i intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL, Warszawa 2014. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hanson W. C.: Procedury intensywnej terapii. Wydawnictwo Med -Media, Warszawa 2009. Kładna A. (red): Pielęgniarstwo = Desmurgia = Stany zagrożenia życia. Wydawnictwo Pomorskiej Akademii Medycznej, Szczecin 2007. Kruszyński Z.: Podstawy anestezjologii i intensywnej terapii. UMP, Warszawa 2010. Marino P. L.: Intensywna terapia. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2007.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
ANESTEZJOLOGIA I PIELĘGNIARSTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)	wykłady	test pisemny
D.W30.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu	wykłady	test pisemny
D.W31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego	wykłady	test pisemny
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia	wykłady	test pisemny
D.W34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym	wykłady	test pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	ćwiczenia	proces pielęgnowania
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłąbnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	ćwiczenia praktyki zawodowe	wykonanie ćwiczenia obserwacja i ocean przez opiekuna praktyk
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	praktyki zawodowe	obserwacja i ocean przez opiekuna praktyk
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną	ćwiczenia praktyki zawodowe	wykonanie ćwiczenia obserwacja i ocean przez opiekuna praktyk
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	praktyki zawodowe	obserwacja i ocean przez opiekuna praktyk
D.U30.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych	ćwiczenia praktyki zawodowe	wykonanie ćwiczenia obserwacja i ocean przez opiekuna praktyk
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.KS3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	ćwiczenia praktyki zawodowe	samoocena studenta ocean nauczyciela I opiekuna praktyk

PIELĘGNIARSTWO OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut medyczny Zakład pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.80.2.W	PLP.80.2.W	PLP.80.2.W
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Małgorzata Dżugan		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A, B, C – 5 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest wyposażenie w wiedzę dotyczącą postępowania z pacjentem przewlekle chorym w różnym wieku objętym opieką długoterminową.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych		
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie z oceną (Z) - wykłady II semestrze na podstawie aktywności na zajęciach.		
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Ścieżka A, B, C (5 godz.) Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja opieki długoterminowej w Polsce. 2. Problemy osób przewlekle chorych w aspekcie opieki długoterminowej. 3. Opieka długoterminowa nad chorymi w różnym wieku z wybranymi chorobami przewlekłymi. 		

4.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu.
5.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kędziora – Kornatowska K., Muszalik M., Skolimowska E.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa, 2021. Lewko J., Kopych E.: Procedury leczniczo – pielęgnacyjne w opiece środowiskowej i długoterminowej. PZWL, Warszawa, 2020. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> De Walden – Gałuszko K., Kaptucz A.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL, Warszawa, 2021. 	

**Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu
PIELĘGNIARSTWO OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	wykłady	aktywność
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	wykłady	aktywność
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	wykłady	aktywność
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	wykłady	aktywność
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	wykłady	samoocena

PODSTAWY REHABILITACJI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis			
6.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Podstawy rehabilitacji			
7.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut medyczny Zakład pielęgniarstwa			
8.	Kod przedmiotu		Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
			PLP.22.2.W PLP.22.2.ZP PLP.22.2.PZ	PLP.53.2.W PLP.53.3.ZP PLP.53.3.PZ	PLP.71.2.W PLP.71.2.ZP PLP.71.2.PZ
9.	Język przedmiotu	Język polski			
10.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów (Ścieżka A, C), • zaliczenia II, III semestru, I, II roku studiów (Ścieżka B), • ukończenia całego toku studiów. 			
11.	Rok studiów, semestr	Rok I, II Semestr II, III			
12.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr piel. Elżbieta Oliwko mgr Mateusz Niemiec opiekun z ramienia podmiotu leczniczego			
13.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot				
14.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe			
15.	Wymagania wstępne	Wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa			
16.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 15 godz.(II sem.) Ścieżka B, C – 20 godz. (II sem.) Zajęcia praktyczne: Ścieżka A, C – 20 godz. (II sem.) Ścieżka B – 20 godz. (III sem.) Praktyki zawodowe – 65 godz. , 100 godz. Ścieżka A – 65 godz.(II sem.) Ścieżka B – 100 godz.(III sem.) Ścieżka C – 100 godz.(II sem.)			
17.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi				
18.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Wyposażenie studentów w podstawową wiedzę o istocie, celach i zadaniach rehabilitacji oraz specyfice pielęgnowania osób niepełnosprawnych, kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu rehabilitacji w opiece nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej, a także wskazanie możliwości adaptacji i integracji społecznej osób trwale niepełnosprawnych.			

19.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych, pokaz, ćwiczenie, instruktaż, praca pod kierunkiem nauczyciela.
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Wykłady - (ZO) zaliczenie z oceną, pisemne na podstawie testu w II semestrze.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarstwa i ich udokumentowanie w karcie.</p>
21.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Ścieżka A (15 godz.), Ścieżka B, C (20 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje niepełnosprawności. 2. Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. 3. Cele, zasady i etapy rehabilitacji. 4. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna. 5. Nowoczesne metody i techniki usprawniania chorych. 6. Niepełnosprawność – definicja, rodzaje i zasady kompleksowej opieki. 7. Sprzęt i pomoce ortopedyczne – podział, zastosowanie i zasady zaopatrzenia. 8. Rehabilitacja niepełnosprawnych – zakres działań pielęgniarki . 9. Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym, uszkodzeniem narządu ruchu i zmysłów-zadania pielęgniarki. 10. Udział pielęgniarki w rehabilitacji kompleksowej. <p>Ścieżka A, B, C (20 godz.) Tematy zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady prowadzenia usprawniania w praktyce pielęgniarstwa. 2. Prowadzenie rehabilitacji przyłóżkowej w profilaktyce powikłań długotrwałego unieruchomienia w łóżku. 3. Ocena niepełnosprawności psychofizycznej (wydolność ogólna, samoobsługa) i społecznej (role rodzinne i zawodowe). 4. Elementy usprawniania w procesie pielęgnowania osoby niepełnosprawnej (ćwiczenie bierne, czynne, oddechowe, pomoc w wykorzystaniu zaopatrzenia ortopedycznego). 5. Pielęgnowanie i usprawnianie osób niepełnosprawnych z powodu wad wrodzonych, chorób narządowych i metabolicznych oraz urazów. 6. Podstawowe ćwiczenia w zakresie kinezyterapii. 7. Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw społeczeństwa wobec osób niepełnosprawnych.

22.			<p>Ścieżka A (65 godz.), Ścieżka B, C (100 godz.) Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja oddziałów rehabilitacji szpitalnej i placówek rehabilitacji poszpitalnej (ambulatoryjnej i sanatoryjnej). Praca członków zespołu rehabilitacyjnego na różnych etapach opieki medycznej z uwzględnieniem roli pielęgniarki. 2. Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb rehabilitacji kompleksowej. Ogólne badania pielęgniarstwa osób niepełnosprawnych. Bilans funkcji utraconych i zachowanych. Dokumentacja wyników badania. Rozpoznanie potrzeb i planowanie działań usprawniających. 3. Wybrane elementy kinezyterapii (ćwiczenia oddechowe, bierne, czynne, pionizacje) w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych ruchowo. Zasady doboru i technika posługiwania się zalecanymi pomocami ortopedycznymi i technicznymi. 4. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze. 5. Profilaktyka skutków hipokinezy. Rehabilitacja w procesach terapii i pielęgnowania na oddziałach internistycznych, chirurgicznych, reumatycznych, neurologicznych, ortopedyczno-urazowych, ginekologiczno-położniczych pacjentów w różnym wieku i sytuacji społecznej. 6. Metody aktywizacji fizycznej, psychicznej i zawodowej osób trwale niepełnosprawnych w ich środowisku. Możliwości wielopłaszczyznowej adaptacji środowiska do potrzeb osób niepełnosprawnych. 7. Rozpoznawanie i udział w likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywne życie. 8. Wsparcie fizyczne, psychiczne i rzeczowe dla osób niepełnosprawnych.
23.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej, • przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach.
Umiejętności		<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych, • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, • prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej. 	
Kompetencje społeczne		<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	

24.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ćwirynkało K., Kosakowski Cz.: Rehabilitacja i edukacja osób z niepełnosprawnością wielozakresową. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek ; Olsztyn : współpr. wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2012. Kurpas D. Kassolik K.: Rehabilitacja w pielęgniarstwie wyd. Conlino, Wrocław 2010. Kwolek A.: Rehabilitacja medyczna T. 1 Podstawowa wiedza o rehabilitacji. Podstawy anatomiczne i fizjologiczne fizjoterapii i rehabilitacji medycznej. Ocena kliniczna i funkcjonalna poszczególnych układów. Metody terapeutyczne w rehabilitacji, Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2012. Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych PZWL, Warszawa 2013. <p>Literatura uzupełniająca</p> <ol style="list-style-type: none"> Marciniak W., Szulc A.: Wiktora Degi ortopedia i rehabilitacja T.1-2. PZWL, Warszawa 2006. Kiwerski j., Włodarczyk .:Fizjoterapia ogólna. PZWL, Warszawa 2012. Barinow-Wojewódzki A., Bogdański P., Ciecchanowski K., (red.) Barinow –Wojewódzki A.: Fizjoterapia w chorobach wewnętrznych. PZWL, Warszawa 2013. Cywińska-Wasilewska G., Czernicki J., Kinałski R., (red.) Kwolek A.: Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii. PZWL, Warszawa 2012.
-----	---	--

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu

PODSTAWY REHABILITACJI w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej	wykłady	test pisemny
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	wykłady	test pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U21.	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizującą z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	praktyki zawodowe	ocena przez opiekuna praktyk samoocena studenta

NEUROLOGIA I PIELEŃNIARSTWO NEUROLOGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.10.1.W PLP.10.1.ZP PLP.10.1.PZ	PLP.45.1.W PLP.45.2.ZP PLP.45.3.PZ	PLP.66.1.W PLP.66.2.ZP PLP.66.2.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów (Ścieżka A), • zaliczenia I, II, III semestru, I, II roku studiów (Ścieżka B), • zaliczenia I, II semestru, I roku studiów (Ścieżka C), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, II Semestr I, II, III		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Halina Piecewicz - Szczęsna lek. Agata Ściborowicz mgr piel. Lucyna Gazdowicz opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa		
10.	Wymagania wstępne	Wiedza i umiejętności z zakresu: anatomii, fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, farmakologii.		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 15 godz.(I sem.) Ścieżka B – 35 godz. (I sem.) Ścieżka C - 20 godz. (I sem.) Zajęcia praktyczne: Ścieżka A (I sem.), Ścieżka B (II sem.), Ścieżka C (II sem.) – 20 godz. Praktyka zawodowa: Ścieżka A – 65 godz.(I sem.) Ścieżka B – 100 godz. (III sem.) Ścieżka C – 80 godz. (II sem.)		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie i zaktualizowanie wiedzy, umiejętności oraz ukształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pielęgniarstwa pacjentów z chorobami układu nerwowego.		

14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Pokaz, instruktaż, ćwiczenia indywidualne i grupowe.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Wykłady - (E) egzamin pisemny na podstawie testu w I semestrze.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarskich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Ścieżka A, (15 godz.), Ścieżka C (20 godz.) Neurologia Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaburzenia funkcji układu nerwowego. 2. Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych. 3. Badanie neurologiczne. 4. Nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w neurologii. 5. Choroby naczyniowe mózgu. 6. Choroby demielinizacyjne. <p>Ścieżka A, C Pielęgniarstwo neurologiczne: Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postępowanie pielęgniarskie w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu nerwowego. 2. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych neurologicznie. 3. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu. 4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze stwardnieniem rozsianym. 5. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dyskopatią, urazem czaszkowo-mózgowym, kręgosłupa i rdzenia kręgowego. 6. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu. 7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z powikłaniami neurologicznymi po przebytych COVID-19. <p>Ścieżka B (35 godz.) Neurologia Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaburzenia funkcji układu nerwowego. 2. Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych. 3. Badanie neurologiczne. 4. Nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w neurologii. 5. Choroby naczyniowe mózgu. 6. Choroby demielinizacyjne. 7. Choroba Parkinsona. 8. Padaczka - podział, etologia, typy napadów, postępowanie. 9. Guzy mózgu. 10. Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego. 11. Choroby mięśni i nerwów obwodowych.

Ścieżka B

Pielęgniarstwo neurologiczne:

Tematy wykładów:

1. Postępowanie pielęgniarskie w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu nerwowego.
2. Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych neurologicznie.
3. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu.
4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze stwardnieniem rozsianym.
5. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą Parkinsona.
6. Opieka pielęgniarska nad chorym z padaczką.
7. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z miastenią.
8. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z polineuropatią.
9. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z nowotworem centralnego układu nerwowego.
10. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z dyskopatią, urazem czaszkowo-mózgowym, kręgosłupa i rdzenia kręgowego.
11. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu.
12. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z powikłaniami neurologicznymi po przebytych COVID-19.

Ścieżka A, B, C (20 godz.)

Tematy zajęć praktycznych:

1. Realizacja procesu pielęgnowania w wybranej jednostce chorobowej w neurologii.
2. Gromadzenie informacji o stanie zdrowia pacjenta neurologicznego i formułowanie diagnozy pielęgniarskiej.
3. Cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz podejmowane interwencje w neurologii.
4. Prowadzenie poradnictwa w neurologii.
5. Rozpoznawanie powikłań związanych z postępowaniem chorób neurologicznych.

Ścieżka B (100 godz.)

Tematy praktyk zawodowych:

1. Rola i zadania pielęgniarki na oddziale neurologicznym.
2. Przyjęcie chorego do oddziału neurologicznego.
3. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych pod kątem chorób neurologicznych.
4. Zasady opieki nad chorym w ostrej fazie udaru niedokrwiennego, udaru krwotocznego.
5. Aktywność ruchowa chorych po udarze mózgu.
6. Pielęgnowanie chorego niepełnosprawnego na oddziale neurologicznym - ocena wydolności opiekuńczej i przygotowanie do samoopieki.
7. Pielęgnowanie chorego na stwardnienie rozsiane.
8. Zasady postępowania z chorym na padaczkę – edukacyjna rola pielęgniarki.
9. Problemy chorych z chorobą Parkinsona.
10. Pielęgnowanie chorego z procesem zapalnym centralnego układu nerwowego.
11. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z zespołem obwodowym.
12. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie głowy.
13. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z guzem mózgu.
14. Zasady obserwacji i pielęgnowania pacjenta z krwawieniem podpajęczynówkowym w różnych okresach leczenia.
15. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po urazie czaszkowo-mózgowym.
16. Zasady kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym.
17. Zasady kompleksowej opieki nad chorym w schorzeniach kręgosłupa.
18. Zasady opieki nad chorym po urazie rdzenia kręgowego.
19. Standardy postępowania pielęgniarskiego w neurologii.

Ścieżka A (65 godz.), Ścieżka C (80 godz.)

Tematy praktyk zawodowych:

1. Rola i zadania pielęgniarki na oddziale neurologicznym.
2. Przyjęcie chorego do oddziału neurologicznego.
3. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych pod kątem chorób neurologicznych.

			<ol style="list-style-type: none"> 4. Zasady opieki nad chorym w ostrej fazie udaru niedokrwiennego, udaru krwotocznego. 5. Aktywność ruchowa chorych po udarze mózgu. 6. Pielęgnowanie chorego niepełnosprawnego na oddziale neurologicznym - ocena wydolności opiekuńczej i przygotowanie do samoopieki. 7. Pielęgnowanie chorego na stwardnienie rozsiane. 8. Zasady postępowania z chorym na padaczkę – edukacyjna rola pielęgniarki. 9. Problemy chorych z chorobą Parkinsona. 10. Pielęgnowanie chorego z procesem zapalnym centralnego układu nerwowego. 11. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z zespołem obwodowym. 12. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie głowy.
18.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności, • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej, • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania praw pacjenta.
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. Czelej, Lublin 2003. 2. Czaja E.: Procedury w neurochirurgii. W: Procedury pielęgniarskie w chirurgii, red. E. Walewska, L. Ścisło. PZWL, Warszawa 2012. 3. Kraft P. Udar mózgu. Urban & Partner, Wrocław 2020. 4. Prusiński A. Neurologia praktyczna. PZWL, Warszawa 2021. 5. Jaracz K. (red.): Pielęgniarstwo neurologiczne. PZWL, Warszawa 2019. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Friedman A. Choroba Parkinsona. PZWL, Warszawa 2019. 2. Rejdak K. Choroby otępienne. Urban& Partner, Wrocław 2020. 3. Stępień A. Interesujące przypadki neurologiczne. PZWL, Warszawa 2019. 4. Berlit P.: Neurologia. Kompendium. PZWL, Warszawa 2008. 5. Kozbuski W., Liberski P. P.: Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydanie I, Wyd. PZWL, Warszawa 2014. 6. Ślusarz R., Szewczyk M.T. (red.): Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Wyd. Borgis, Warszawa 2006.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu

NEUROLOGIA I PIELEGNIARSTWO NEUROLOGICZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	wykłady	test pisemny
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	wykłady	test pisemny
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	wykłady	test pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania plan edukacji
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
D.KS2.	przestrzegania praw pacjenta	praktyka zawodowa	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego praktyki zawodowe

OPIEKA PALIATYWNA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Opieka paliatywna		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu		Ścieżka A	Ścieżka B
			PLP.12.1.W PLP.12.1.ZP PLP.12.1.PZ	PLP.46.1.W PLP.46.1.ZP PLP.46.2.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie opieki specjalistycznej, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia I semestru, I roku studiów (Ścieżka A, C), • zaliczenia I, II semestru, I roku studiów (Ścieżka B), • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr I, II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Jolanta Sawicka mgr Małgorzata Dżugan opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A, B, C – 15 godz. Zajęcia praktyczne: Ścieżka A, B, C – 20 godz. Praktyki zawodowe: Ścieżka A – 25 godz. Ścieżka B, C – 60 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie do realizacji opieki nad pacjentem w stanie terminalnym, udzielanie wsparcia pacjentowi i jego rodzinie, stosowanie standardów opieki oraz podniesienie jakości opieki paliatywnej.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych, pokaz, instruktaż, praca pod kierunkiem		

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Wykłady - (ZO) zaliczenie z oceną, pisemne na podstawie testu w I semestrze.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgnarskich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
-----	--	---

Ścieżka A, B, C (15 godz.)**Tematy wykładów:**

1. Organizacja opieki paliatywnej / hospicyjnej w Polsce.
1. Jakość życia jako priorytet opieki paliatywnej.
2. Powikłania i skutki uboczne leczenia onkologicznego u pacjentów w stanach terminalnych.
3. Ból totalny – diagnoza i leczenie.
4. Komunikacja z pacjentem i jego bliskimi.
5. Dzieci i młodzież w opiece paliatywnej.
6. Opieka nad chorym w okresie umierania i agonii.
7. Dylematy etyczne w opiece paliatywnej.

Ścieżka A, B, C (20 godz.)**Tematy zajęć praktycznych:**

8. Diagnoza zapotrzebowania na wsparcie u pacjenta .
9. Sposoby redukcji stresu wynikającego z diagnozy choroby nowotworowej – rola pielęgniarki.
10. Realizacja opieki pielęgniarskiej nad pacjentem i jego rodziną.
11. Opieka nad pacjentem w terminalnej fazie choroby nowotworowej.
12. Opieka wspomagająca – rola i zadania pielęgniarki.
13. Standardy w opiece paliatywnej.
14. Podmiotowość działań opiekuńczo-pielęgnacyjnych.

Ścieżka B, C (60 godz.)**Tematy praktyk zawodowych:**

1. Funkcja psychologiczno-duchowa pielęgniarki.
2. Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym.
3. Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym.
4. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu.
5. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną.
6. Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna .
7. Wsparcie rodziny po śmierci dziecka.
8. Sposoby niwelowania stresu u pielęgniarki wynikłego z pracy z pacjentami z chorobą nieuleczalną.
9. Funkcja psychologiczno – duchowa pielęgniarki.
10. Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym.
11. Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym.
12. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu.
13. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną.
14. Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna .
15. Wsparcie rodziny po śmierci dziecka.
16. Sposoby niwelowania stresu u pielęgniarki wynikłego z pracy z pacjentami z chorobą nieuleczalną.
17. Opieka pielęgniarska na pacjentem w wybranych schorzeniach nowotworowych.

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

		<p>Ścieżka A (25 godz.) Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcja psychologiczno-duchowa pielęgniarki. 2. Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym. 3. Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym. 4. Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu. 5. Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną. 6. Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna . 7. Wsparcie rodziny po śmierci dziecka. 						
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia się*</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="507 472 638 902">Wiedza</td> <td data-bbox="638 472 1573 902"> <p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia, • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 902 638 1229">Umiejętności</td> <td data-bbox="638 902 1573 1229"> <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe, • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe, • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="507 1229 638 1397">Kompetencje społeczne</td> <td data-bbox="638 1229 1573 1397"> <p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną. </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia, • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie. 	Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe, • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe, • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta. 	Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), • metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia, • metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie. 							
Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe, • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe, • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta. 							
Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną. 							
18.	<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowska-Rysz A., Dzierżanowski T: Medycyna paliatywna. Wyd. Termedia, Poznań 2019 2. Wordliczek J.,Krajnik M., Malec-Milewska M.: Chory na nowotwór. Wydawnictwo Medical Education, Warszawa, 2016. 3. Malec-Milewska M ., Woroń J.: Kompendium leczenia bólu. . Wydawnictwo Medical Education, Warszawa, 2017. 4. De Walden Gałuszko K., Kaptacz A.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2017. 5. De Walden Gałuszko K.,: Psychonkologia w praktyce klinicznej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2011. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wójcik A., Pyszora A.: Fizjoterapia w opiece paliatywnej .Wyd. PZWL, Warszawa 2014 2. Koper J.K., Koper A.,: Pielęgniarstwo onkologiczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2020. 3. Jassem J., Kordek R., : Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy, VM Media z o.o. VM Group sp. k., 2019. 						

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu OPIEKA PALIATYWNA
w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	wykłady	test pisemny
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	wykłady	test pisemny
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia	wykłady	test pisemny
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	wykłady	test pisemny
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania sprawdzian praktyczny
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	praktyki zawodowe	obecność na zajęciach sprawdzian praktyczny
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	praktyki zawodowe	samoocena studenta obserwacja przez opiekuna praktyk

GERIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.23.2.W PLP.23.2.ZP PLP.23.2.PZ	PLP.52.2.W PLP.52.2.ZP PLP.52.2.PZ	PLP.70.2.W PLP.70.2.ZP PLP.70.2.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów, • ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I Semestr II		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr Ewa Poźniak mgr piel. Elżbieta Oliwko opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe		
10.	Wymagania wstępne	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa internistycznego		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 20 godz. Ścieżka B, C – 30 godz. Zajęcia praktyczne: Ścieżka A, B, C – 20 godz. Praktyki zawodowe: Ścieżka A – 65 godz. Ścieżka B – 100 godz. Ścieżka C – 80 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Utrwalenie i pogłębienie wiadomości i umiejętności planowania i realizowania kompleksowej opieki geriatrycznej wynikającego z różnego stanu zdrowia pacjenta w warunkach domowych i szpitalnych.		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, metoda sytuacyjna, metoda przypadku, elementy dyskusji.		

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w II semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania: Egzamin pisemny – obejmujący 30 pytań w tym: jednokrotnego wyboru, na dobieranie, uzupełnianie, oraz 1 pytanie opisowe dotyczące problemów pielęgnacyjnych w opiece</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgniarzkich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów: Ścieżka A (20 godz.), Ścieżka B, C (30 godz.)</p> <p>Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fizjologia procesu starzenia. Proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym. 2. Odrębności przebiegu wybranych patologii w starości dotyczących poszczególnych układów 3. Zasady farmakoterapii w starszym wieku – wybrane powikłania i interakcje leków w geriatryi. 4. Specyfika przebiegu, diagnostyka i leczenie wybranych chorób układu krążenia, oddechowego, moczowego u osób starszych. 5. Wybrane choroby wieku starszego – objawy, powikłania, zasady rozpoznawania i terapii. 6. Procesy demograficzne w starzejącym się społeczeństwie. 7. Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce. 8. Grupy wsparcia i instytucje wspierające osoby starsze. 9. Modele pielęgnowania w opiece nad człowiekiem starym. 10. Narzędzia i metody oceny stanu bio - psycho - społecznego i funkcjonalnego osoby w podeszłym wieku. 11. Całościowa ocena geriatryczna i interdyscyplinarna opieka geriatryczna. 12. Specyfika postępowania pielęgniarzkiego w wybranych patologiach układu krążenia, oddechowego, przewodu pokarmowego, układu ruchu u osób starszych.

17.

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

13. Niedożywienie u osób starszych. Zapobieganie zaburzeniom wodno – elektrolitowym, odwodnieniu i niedożywieniu chorych w podeszłym wieku.
14. Pielęgnowanie chorego z cukrzycą w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki powikłań późnych.
15. Zasady opieki nad osobą starszą z wybranymi chorobami otępiennymi.
16. Wielkie zespoły geriatryczne – zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nietrzymaniem moczu, z upośledzeniem słuchu i wzroku, otępieniem.
17. Komunikowanie się ze starszym pacjentem z uwzględnieniem zaburzeń wzroku i słuchu oraz zaburzeniami poznawczymi.
18. Upadki u osób starszych – epidemiologia, przyczyny, skutki, czynniki ryzyka, diagnostyka, profilaktyka – zadania pielęgniarki.

Ścieżka A, B, C (20 godz.)

Tematy zajęć praktycznych:

1. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z wybranymi chorobami układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego.
2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w podeszłym wieku z chorobami zwyrodnieniowymi mózgu.
3. Planowanie opieki nad człowiekiem starszym z cukrzycą z uwzględnieniem samoopieki i samoobserwacji.
4. Obserwacja chorego w wieku geriatrycznym i dokumentowanie stanu zdrowia.
5. Udział pielęgniarki w promocji zdrowia osób starszych a programy profilaktyki geriatrycznej.

Ścieżka A (65 godz.), Ścieżka C (80 godz.)

Tematy praktyk zawodowych:

1. Diagnoza pielęgniarska w odniesieniu do pacjenta geriatrycznego.
2. Realizacja czynności pielęgnacyjnych wobec starszego człowieka z uwzględnieniem wydolności i sprawności organizmu.
3. Proces pielęgnowania osoby starszej hospitalizowanej z powodu zaostrzenia chorób układu krążenia i oddechowego.
4. Pielęgnowanie chorego unieruchomionego w łóżku.
5. Opieka pielęgniarska nad chorym z gastrostomią odżywczą.
6. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów opiekuńczych pacjenta z nietrzymaniem moczu.
7. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów opiekuńczych pacjenta z zaparciami i nietrzymaniem stolca.
8. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec pacjenta z chorobą Parkinsona.
9. Pielęgnowanie skóry osoby w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki odleżyn.
10. Ocena zapotrzebowania rodziny na opiekę pielęgniarską – przygotowanie rodziny do pielęgnowania osoby starszej.

		<p>Ścieżka B (100 godz.)</p> <p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza pielęgniarstwa w odniesieniu do pacjenta geriatrycznego. 2. Realizacja czynności pielęgnacyjnych wobec starszego człowieka z uwzględnieniem wydolności i sprawności organizmu. 3. Proces pielęgnowania osoby starszej hospitalizowanej z powodu zaostrzenia chorób układu krążenia i oddechowego. 4. Pielęgnowanie chorego unieruchomionego w łóżku. 5. Opieka pielęgniarstwa nad chorym z gastrostomią odżywczą. 6. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów opiekuńczych pacjenta z nietrzymaniem moczu. 7. Zasady postępowania pielęgniarstwa wobec pacjenta z chorobą Parkinsona. 8. Pielęgnowanie skóry osoby w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki odleżyn. 9. Ocena zapotrzebowania rodziny na opiekę pielęgniarstwa – przygotowanie rodziny do pielęgnowania osoby starszej. 10. Specyfika postępowania pielęgniarstwa w wybranych patologich układu oddechowego u osób starszych. 11. Pielęgnowanie chorego z cukrzycą w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki powikłań późnych. 12. Zasady opieki pielęgniarstwa nad chorym z otępieniem na przykładzie choroby Alzheimera. 13. Komunikowanie się ze starszym pacjentem z upośledzonym wzrokiem i/lub słuchem. 14. Zadania pielęgniarki w leczeniu niefarmakologicznym i przygotowaniu do funkcjonowania w środowisku domowym. 15. Zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń odżywiania u osób starszych. 16. Opieka nad pacjentem po udarze mózgowym w warunkach domowym z uwzględnieniem powikłań. 17. Zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentem w wieku starszym z nietrzymaniem stolca. 18. Kompleksowa opieka pielęgniarstwa nad pacjentem w starszym wieku z depresją. 19. Pacjent w wieku starszym z osteoporozą. 20. Zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentem geriatrycznym po ortopedycznym zabiegu operacyjnym. 				
18.	Zamierzone efekty uczenia się*	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="336 1236 564 1706">Wiedza</td> <td data-bbox="564 1236 1573 1706"> <p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia, • proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), • etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego, • narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="336 1706 564 2029">Umiejętności</td> <td data-bbox="564 1706 1573 2029"> <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, • prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta. </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia, • proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), • etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego, • narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji. 	Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, • prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.
Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia, • proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), • etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego, • narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji. 					
Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa, • prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta. 					

		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.
19.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biercewicz M., Szewczyk M.: Pielęgniarstwo w geriatric. Wyd. Med. Borgis, Warszawa 2006. 2. Kędziora – Kornatowska K (red): Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Czelej, Lublin 2007. 3. Motzing G., Schwarz S.: Galus K (red): Pielęgniarstwo geriatriczne. Wyd. URBAN&PARTNER. Warszawa 2010. 4. Talarska D., Wieczorkowska – Tobis K., Szwałkiewicz E.: Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, PZWL, Warszawa, 2011. 5. Wieczorkowska – Tobis K., Talarska D.: Geriatric i pielęgniarstwo geriatriczne. Wyd. PZWL, Warszawa, 2008. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chodorowski Z.: Geriatric Główne problemy kliniczne, Wyd. Grafika, Gdynia 2006. 2. Galus K.: Geriatric wybrane zagadnienia. Urban & Partner, Wrocław 2007. 3. SchiefeleStaudt Dach.: Pielęgniarstwo geriatriczne. Urban & Partner, Wrocław 2007. 4. Szatur - Jaworska B., Błędowski P., Dzięgielewska M.: Podstawy gerontologii społecznej, Oficyna Wydawnicza ASPRA –JR, Warszawa, 2006.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu

GERIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	wykłady	sprawdzian pisemny
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test
D.W9.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym	wykłady	test
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	wykłady	test
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego	wykłady	test
D.W12.	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji	wykłady	test
UMIEJĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	praktyka zawodowa	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	praktyka zawodowa	realizacja zleconego zadania
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	praktyka zawodowa	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
D.K2.	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	praktyka zawodowa	obserwacja postawy studenta samoocena

PSYCHIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.24.2.W PLP.24.2.PZ	PLP.57.2.W PLP.57.3.ZP PLP.57.3.PZ	PLP.74.2.W PLP.74.2.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów (Ścieżka A, C), • zaliczenia III semestru, II roku studiów (Ścieżka B), • obowiązkowy do zaliczenia całego roku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok I, II Semestr II, III		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	lek. Mateusz Jaracz mgr piel. Nina Bober opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa		
10.	Wymagania wstępne	Opanowanie wiedzy z zakresu psychologii, filozofii i etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 10 godz. Ścieżka B – 35 godz. Ścieżka C – 20 godz. Zajęcia praktyczne: Ścieżka B – 20 godz. Praktyka zawodowa: Ścieżka A – 45 godz. Ścieżka B, C – 60 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Doskonalenie wiedzy z zakresu realizacji opieki pielęgniarstwa nad pacjentem w wybranych chorobach psychicznych oraz umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów w różnych formach opieki.		

14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady: wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku.</p> <p>Zajęcia praktyczne: metoda indywidualnego przypadku.</p> <p>Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziału, objaśnienie.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów: Egzamin (E) - wykłady w II semestrze.</p> <p>Kryteria oceniania: Egzamin pisemny – obejmujący test jednokrotnego wyboru dotyczący problemów pielęgnacyjnych w opiece nad pacjentem z chorobą psychiczną.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych:</p> <p>Zajęcia praktyczne (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, przygotowania procesu pielęgnowania w formie pisemnej oraz jego prezentacji.</p> <p>Praktyki zawodowe (Z) – zaliczenie bez oceny na podstawie obecności na zajęciach, zaliczenia umiejętności pielęgnarskich i ich udokumentowanie w karcie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematyka wykładów:</p> <p>Ścieżka A (10 godz.), Ścieżka B (15 godz.), Ścieżka C (10 godz.) Psychiatria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja opieki psychiatrycznej w świetle obowiązujących przepisów prawnych. 2. Ustawa o zdrowiu psychicznym. 3. Rodzaje, etiologia, patogeneza i obraz kliniczny zaburzeń psychicznych. 4. Nowoczesne metody diagnostyki psychiatrycznej. 5. Zasady leczenia wybranych zaburzeń psychicznych. <p>Ścieżka B (20 godz.), Ścieżka C (10 godz.) Pielęgniarstwo psychiatryczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pielęgnowanie chorego z depresją i tendencjami samobójczymi, w zespole maniakalnym, schizofrenią. 2. Udział pielęgniarki w profilaktyce, diagnozowaniu i kompleksowej terapii chorób psychicznych z uwzględnieniem farmakoterapii, psychoterapii i terapii zajęciowej. 3. Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi. 4. Postępowanie pielęgniarki w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego – zmiany osobowości i zachowania. 5. Rola pielęgniarki w opiece nad dzieckiem chorym psychicznie, z zaburzonym zachowaniem, z trudnościami szkolnymi, autoagresywnym, agresywnym, autystycznym. 6. Przymus bezpośredni, rodzaje, wskazania do zastosowania, obowiązująca dokumentacja stanu pacjenta 7. Specyfika procesu pielęgnowania i dokumentowania stanu pacjenta chorego psychicznie.

			<p>Ścieżka B (20 godz.) Tematy zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie ze specyfiką pracy pielęgniarki w oddziale psychiatrycznym. 2. Rozpoznawanie problemów opiekuńczo – pielęgnacyjnych u pacjenta z zaburzeniami psychicznymi. 3. Rozpoznawanie symptomów chorób psychicznych i zaburzeń niepsychotycznych. 4. Udział w diagnozie psychiatrycznej i badaniach konsultacyjnych. 5. Poradnictwo w zakresie samoopieki u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi w różnym wieku i stanie zdrowia. 6. Zaburzenia psychiczne u pacjentów uzależnionych. <hr/> <p>Ścieżka A (45 godz.), Ścieżka B, C (60 godz.) Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego z psychicznie chorym, jego rodziną oraz z zespołem terapeutycznym. 2. Prowadzenie obserwacji pielęgniarstwiej na sali chorych i współdziałanie w organizacji dnia szpitalnego. 3. Udział w wizycie lekarskiej, gabinetowej, społeczności terapeutycznej. 4. Ocena stanu psychicznego, fizycznego i sytuacji społecznej chorego psychicznie na podstawie zebranych drogą: wywiadu obserwacji i analizy dokumentacji pacjenta. 5. Metody psychoterapii i rehabilitacji w psychiatrii. 6. Planowanie pielęgnowania chorych z różnymi zaburzeniami psychicznymi w warunkach szpitalnych i w środowiskowych formach opieki. 7. Udział pielęgniarki w różnych formach terapii chorób psychicznych. 8. Prowadzenie procesu pielęgnowania na podstawie indywidualnego stanu pacjenta: diagnozowanie, formułowanie celów pielęgnacyjnych, planowanie opieki, realizowanie i ocena uzyskanych wyników pielęgnowania. 9. Psychoterapia w psychiatrii. 10. Udział pielęgniarki w edukacji chorych i ich rodzin. 11. Stosowanie przymusu bezpośredniego u pacjentów pobudzonych i agresywnych.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	Wiedza	<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwiej nad pacjentami w wybranych chorobach, • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej, • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację, • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym), • etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych, • zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego, • możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.
		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwiej, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwiej, wdrażać interwencje pielęgniarstwiej oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwiej, • prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwiej, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych, • prowadzić rozmowę terapeutyczną.

		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bilikiewicz A., Psychiatria, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne, PZWL, Warszawa 2012. Wilczek – Różyczka E.,(red.) Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Wyd. Czelej, Lublin 2007. Wilczek – Różyczka E., Komunikowanie się z chorym psychicznie, Wyd. Czelej, Lublin 2007. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Casher M. I., Bess J. D., Pacjent na oddziale psychiatrycznym, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2013. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa, 2007. Krupka-Matuszczyk I., Matuszczyk M. (red): Psychiatria - Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, wydawnictwo ŚUM, 2007.

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu
PSYCHIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:			
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	wykłady	test
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	wykłady	test
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych	wykłady	test
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego	wykłady	test
D.W21.	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi	wykłady	test
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
D.U20.	przewodzić rozmowę terapeutyczną	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
D.KS1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	praktyki zawodowe	obserwacja i ocena przez opiekuna praktyk samoocena

PROMOCJA ZDROWIA

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis		
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Promocja zdrowia		
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa		
3.	Kod przedmiotu	Ścieżka A	Ścieżka B	Ścieżka C
		PLP.12.1.W PLP.12.1.ZP PLP.12.1.PZ	PLP.46.1.W PLP.46.1.ZP PLP.46.2.PZ	PLP.67.1.W PLP.67.1.ZP PLP.67.1.PZ
4.	Język przedmiotu	Język polski		
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z grupy nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa, obowiązkowy do: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenia II semestru, I roku studiów (wykłady), • zaliczenia II semestru, I roku studiów (zajęcia praktyczne, Ścieżka B), • zaliczenia II semestru, I roku studiów (praktyka zawodowa, Ścieżka A, C), • zaliczenia III semestru, II roku studiów (praktyka zawodowa, Ścieżka B), • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 		
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I, II Semestr II, III		
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Elżbieta Trebenda opiekun z ramienia podmiotu leczniczego		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot			
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyka zawodowa		
10.	Wymagania wstępne	Znajomość zagadnień z zakresu psychologii, socjologii, pedagogiki oraz zdrowia publicznego, podstaw pielęgniarstwa i pielęgniarstw specjalistycznych		
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady: Ścieżka A – 10 godz. Ścieżka B – 30 godz. Ścieżka C – 25 godz. Zajęcia praktyczne: Ścieżka B – 20 godz. Praktyka zawodowa: Ścieżka A – 25 godz. Ścieżka B – 100 godz. Ścieżka C – 40 godz.		
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi			
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie studenta do włączenia się w realizację programu promocji zdrowia skierowanego do różnych osób, grup i społeczności, a w szczególności do osób zdrowych i pacjentów, rodzin, członków społeczności funkcjonujących w różnych środowiskach (uczniowie, osoby starsze, osoby aktywne zawodowo, członkowie społeczności lokalnej).		
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, praca indywidualna i praca w grupach		

15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	
-----	---	--

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Ścieżka A, (10 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie - definicje, uwarunkowania. 2. Promocja zdrowia - geneza, definicje, metody, cele i zadania. 3. Edukacja zdrowotna - definicje, cele, cechy, modele. 4. Profilaktyka chorób - definicje, fazy. 5. Ocena stanu zdrowia dla potrzeb promocji zdrowia. 6. Zachowania zdrowotne - definicja, podział, uwarunkowania. Podejście teoretyczne do zmiany zachowań zdrowotnych 7. Programy promocji zdrowia realizowane w Polsce. Narodowy Program Zdrowia. <p>Ścieżka B (30 godz.), Ścieżka C (25 godz.) Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie - definicje, uwarunkowania. 2. Promocja zdrowia - geneza, definicje, metody, cele i zadania. 3. Edukacja zdrowotna - definicje, cele, cechy, modele. 4. Profilaktyka chorób - definicje, fazy. 5. Ocena stanu zdrowia dla potrzeb promocji zdrowia. 6. Zachowania zdrowotne - definicja, podział, uwarunkowania. Podejście teoretyczne do zmiany zachowań zdrowotnych 7. Zasady tworzenia programu promocji zdrowia. 8. Programy promocji zdrowia realizowane w Polsce. Narodowy Program Zdrowia. 9. Styl życia i zachowania zdrowotne i ich uwarunkowania – zasady kształtowania zachowań zdrowotnych. 10. Ocena sytuacji epidemiologicznej (zdrowotnej) w populacji w aspekcie procesów społecznych i demograficznych, jako podstawa planowania działań w ramach promocji zdrowia i profilaktyki chorób. <p>Ścieżka B (20 godz.) Tematy zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia dla potrzeb promocji zdrowia. Potencjał zdrowotny człowieka. 2. Styl życia a ryzyko wystąpienia chorób. 3. Działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób cywilizacyjnych. 4. Charakterystyka odbiorcy usług promocyjnych świadczonych przez pielęgniarkę. 5. Rola pielęgniarki w motywowaniu do zachowań prozdrowotnych różnych grup społecznych. 6. Programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb życiowych jednostek i rodzin. <p>Ścieżka A (25 godz.), Ścieżka B (100 godz.) Ścieżka C (40 godz.) Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konstruowanie programów profilaktycznych. 2. Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji w wybranych chorobach przewlekłych. 3. Analiza programów promocji zdrowia o zasięgu lokalnym. 4. Analiza programów promocji zdrowia o zasięgu krajowym. 5. Analiza programów promocji zdrowia o zasięgu międzynarodowym. 6. Prewencja chorób w wybranych grupach wiekowych. 7. Konstruowanie indywidualnych planów promocji zdrowia w rodzinie.
17.	Zamierzone efekty uczenia się*	<p>Wiedza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Student zna i rozumie; • zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, • zasady konstruowania programów promocji zdrowia, • strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym.

		Umiejętności	<p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów, rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia, dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych, uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia, opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych.
		Kompetencje społeczne	<p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Andruszkiewicz A.(red): Promocja zdrowia. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia. Tom I. Wyd. Czelej, Lublin 2008. Woynarowska B. (red.): Edukacja zdrowotna. Wyd. PWN, Warszawa 2017. Karski J. B.: Promocja zdrowia dziś i perspektywy jej rozwoju w Europie. Wyd. CDeWu, Warszawa 2009. Cianciara D.: Zarys współczesnej promocji zdrowia. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. Charzyńska-Gula M. (red.): Zrozumieć promocję zdrowia. Wyd. Makmed, Lublin 2010. Dyzmann-Sroka A. (red.): Programy zdrowotne. Wyd. PZWL, Warszawa 2017. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Andruszkiewicz A.(red): Promocja zdrowia. Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarstwa i położnictwa. Tom II. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. Czupryna A., Poździoch S., Ryś A., Włodarczyk W.C. (red.): Zdrowie publiczne – wybrane zagadnienia. Wyd. VESALIUS, Kraków 2001. Głowacka M.D., (red.): Promocja zdrowia. Konteksty społeczno-kulturowe. Wyd. G&P, Poznań 2000. Lwow F., A. Milewicz.(red.):Promocja zdrowia - podręcznik dla studentów i lekarzy rodzinnych. Wyd. Urban &Partner, Wrocław 2004.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu PROMOCJA ZDROWIA

w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia się	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia z 2019 r.)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	wykład	test pisemny
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia	wykład	test pisemny
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym	wykład	test pisemny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			

C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania aktywny udział w zajęciach
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia	zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania aktywny udział w zajęciach
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	aktywny udział w zajęciach
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	aktywny udział w zajęciach
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	aktywny udział w zajęciach
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
C.KS7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	samoocena